

DABARTIES BILDESIUOS

Kun. V. K. Taškūnas Gyvas

Šiomis dienomis gauta žinia, kad kun. V. K. Taškūnas, LDS Garbės narys, yra gyvas, darbuojasi ir gyvena Telšiuose, Lietuvoje.

Architektu Suvažiavimas Vilniuje

New York (LAIC) — Lietuvos inžinieriai - architektai pereitų metų spalio pabaigoje buvo suaukę savo suvažiavimą. Neatidėliotinais darbais pripažinta Lietuvos miestų atstatymas: Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos ir k.

Kaip Gyvena Lietuviai Vokietijoje

Rašo "Darbininko" Specialus Korespondentas

Lietuvių Skaičius

Pagal paskutinius duomenis lietuvių čia yra apie 150,000, nors tikrą skaičių dėl nuolatinių kilnojimų nustatyti sunku. Visam lietuvių gyvenimui vadovauja Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo komitetas (Tubingen'e — prancūzų zona) ir Lietuvių S-ga, šiuo metu turinti 157 skyrius.

Rūpinamės Lietuvių Jaunimo Švietimu

Beveik visose didesnėse kolonijose veikia pradžios mokyklos. Šiuo metu jų Vokietijoje priskaitoma apie 100. Vaikų darželių — 40, gimnazijų — 20. Apie 6,000 gimnazistų ruošiasi dirbt Lietuvos atstatymo darbą.

Studentai lanko Vokietijos universitetus. Kaip gaila, kad tik maža dalis tepateko (dėl vietos stokos) į aukštąsias mokslo įstaigas. Į kitų valstybių — Prancūzijos, Anglijos — aukštąsias mokyklas lietuviai negalėjo išvykti studijuoti. Spragai bent dalinai užpildyti UNRRA vadovybė leido Hamburge organizuoti aukštąją mokyklą baltų tautomis.

Ar negalėtų dalis mūsų studentijos rast galimybę eiti aukštuosius mokslus Amerikos universitetuose?

Lietuvių Atstovai 3 Armijos Štabe

Spalio 21 d. kartu su lenkų, ukrainiečių, latvių ir estų atstovais Lietuvių S-gos Bavarijos apygardos atstovai lankėsi gen. Truscott, 3 arm. vado būstinėje įteikti jam bendrą

Statybos Darbininkai Ir Darbdaviai Draudžia Streikus

New York, sausio 7 — Amerikos Darbo Federacijos elektrikos konstrukcijos 10,000 darbininkų ir 364 namų statybos kontraktavimo kompanijos pasirašė sutartį, kad nestreikuos ir nesulaikys statybos darbų laike šio namų trūkumo.

JOIN THE MARCH OF DIMES
**FIGHT
INFANTILE PARALYSIS**
JANUARY 14 11
The National Foundation for Infantile Paralysis

MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
SAVINGS PLAN

Laivų Dirbtuvė Kriukuose

New York (LAIC) — Kain jau buvo anksčiau skelbta susisiekimas Nemunu yra pavesas dviejų rusų inžinierių kontrolei. Navigacijos galimybės padidinti. Kriukių miestyje, kaip praneša Maskvos spauda, esa įsteigtos laivų dirbtuvės. Spalio mėnesyje jose buvo pastatyta pirmoji 500 tonų įtalpos barža.

DARBININKAS

AMERIKOS K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

VOL. XXXI — No. 5.

TEL. SOUTH Boston 2680

PENKTADIENIS (Friday), SAUSIO (January), 18 D., 1946 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS.

Amerikos ir britų kariai Tarawa salos kruvinos invazijos metinių sukaštų progą, kapeliono vadovaujami, pamaldžiai pagerbia žuvusius laike invazijos karius.

Raudonieji Sukurstę Kareivius

J. V. Kariuomenės žvalgyba išaiškino, kad Maniloy ir Frankfurte kareivių demonstracijos organizavo komunistai. Vienur ir kitur protesto susirinkimų vadai buvo prie komunistų partijos priklausę kareiviai.

1,214 Šeimų Gyvena Zemliankose

New York (LAIC) — Komunistų partijos organas "Pravda" rašo, kad Smolensko apylinkėse net 1,214 kolchozininkų (valdžios dvaruose dirbančiųjų) šeimų gyvena zemliankose — žemės urvuose.

Sovietai Reikalauja Caristinių Teisių Mandžiurijoje

Chinhsien, Mandžiurija, sausio 17 — Šiomis dienomis aiškiai pasireiškė, kad sovietų Rusijos vyriausybė siekia atgauti daugumą caristinės Rusijos teisių, kurias ji turėjo prieš Rusiją-Japonijos karą 1904-05 metais. Ji siekia sumažinti Vakarinių valstybių teises Mandžiurijoje ir Japonijoje.

Kinijos - Rusijos sutartis, pasirašyta rugpjūčio mėn. pereinamais metais, duoda teisę Rusijai bendrai su Kinija per 30 metų naudotis Kiniečių Rytinių ir Pietinės Mandžiurijos geležinkeliais, bendrai naudotis Port Arthuro laivyno baze ir taipgi Dairen pavertę laisvu komercijos uostu.

Iš patikėtinų šaltinių sužinoma, kad po sutarties pasirašymo Sovietai veda derybas su kiniečiais Changchune ir reikalauja dar šių koncesijų:

1. Bendros kontrolės kaimo kaimo Japonijos didžiojo sios industrijos, nes toji industrija buvo pastatyta prieš karo prieš Rusiją ir Rusija pagelbėjo sumušti Japoniją Mandžiurijoje.
2. Sovietų komercijos oro laivynui teisių ir leisti sta-

tyti aerodromus visoje Mandžiurijoje.

3. Leisti nutiesti telefonų liniją nuo Dairen iki Manchouli, pastatyti prie Kiniečių Rytinio geležinkelio stotis vakarinėje dalyje.

Kiniečiai kol kas nenori duoti sovietų Rusijai daugiau koncesijų Mandžiurijoje. Jie norėtų, kad Rusija kogeičiausia ištrauktų savo kariuomenę iš Mandžiurijos. Pagal susitarimą, Rusija turi ištraukti visą savo kariuomenę iš Mandžiurijos iki vasario 1 d. Bet jau dabar rusai nori išsiderėti daugiau laiko, nes, sako, gilus sniegas trukdo kariuomenės ištraukimą.

Iš visko aišku, kad Rusija nori įsistiprinti ne tik Mandžiurijoje, bet ir Japonijoje. Jos agentai veikia ir pačioje Kinijoje. Rusija nori visą pasaulį apžioti.

Kaip caristinė Rusija buvo nepasotinama, taip ir bolševikiška Rusija yra nepasotinama. Sugriuvus carizmas, subūrė ir bolševizmas. Išsilaisvinę Rusijos žmonės sukurs demokratine tvarką. Pavergtos tautos atgaus sau laisvę ir nepriklausomybę.

Iranas Iškėlė Ginčą Su Rusija STO Susirinkime

Londonas, sausio 17 — kinės, kad visą ginčą geriausia pavesti Suvienujusių Tautų Organizacijos Saugumo Tarybai. Tačiau tas rinkime atsisaukti į tą organizaciją, kad ji pagelbėtų išspręsti Iraniečių ginčą su sovietų Rusija dėl Azerbaidžano provincijos.

Irano ambasadorius Londonė pareiškė, kad iškelus jo krašto ginčą su Rusija, jis gavęs savo vyriausybės įsakymą atsisaukti į Suvienujusių Tautas, kad jos pagelbėtų išreikalauti, kad Rusija ištrauktų savo kariuomenę iš šiaurinės Iranos srities.

Iraniečiai kol kas nėra galutinai apsisprendę kur ginčo klausimą pirmiausia iškelti, ar Saugumo Taryboje, ar generaliaame susirinkime ir kada jį iškelti.

Irano premieras, Ibrahim Hakimi, pranešė parlamentui Teherane, kad pasiūlymas Anglijos - Amerikos - Rusų Komisijai studijuoti šiaurinės Iranos srities padėtį ir jo paties pastangos susitarti su rusais baigėsi be jokių rezultatų. Jis yra tvirtai įsitin-

Irano ginčas su Rusija yra tik vienas iš daugelio. Kitos tautos, ypač kurios yra Rusijos dominuojamos, taip pat gali iškelti savo reikalavimus. Tai tik pradžia. Rusija kaip tik ir bijosi didesnių susirinkimų. Jai sekasi laimėti trijų didžiųjų konferencijose, bet didesniuose tautų susirinkimuose ji negali pasirodyti, nes jos imperalistiniai žygiai visiems yra per daug aiškūs.

KIELIO STOVYKLOJE LIETUVIAI ĮSITAISĖ RADIO STOTĮ

Is Vienos Lietuvių Parapijos Žuvo 38 Kariai

New York (LAIC) — Dvisavaitinis, Derwerden (kreis - Verden - Aller), Vokietijoje leidžiamas benamių lietuvių laikraštis "Lietuvis" praneša, kad Lietuvių benamių stovykla Kielyje turi įsitačiusi savo radiofoną, per kurį duodama lietuviška muzika, dainos, paskaitos ir šiaip programa. Stovykloje gyvena 340 lietuvių. Daugiausia lietuvių gyvena privačiai, pas apylinkės gyventojus. Veikia pradžios mokykla, ruošiamasi steigti progimnaziją. Lietuvių komitetas leidžia savaitinį laikraštį "Lietuvos Jūra". Taip pat yra susiorganizavę ir chorąs.

Is Vienos Lietuvių Parapijos Žuvo 38 Kariai

Chicago, Ill. (LAIC) — Statistika parodo, kad iš kelių šimtų į karą pašauktų šv. Jurgio parapijos vyrų (Chicagoje) net 38 yra žuvę. Labai būtų svarbu turėti tikslias statistikas ir kitose lietuvių kolonijose.

Raudonieji Užėmė Kuriles Salas

Washington, D. C., sausio 17 — Rusijos raudonoji armija šiandien užėmė Kurile salas. Taip esą buvo susitarta Potsdam konferencijoje.

Dėl Streiko Mėsos Gaminimas Sumažėjo 75 Nuošimčiais

Streikuoja 200,000 Darbininkų

Chicago, Ill., sausio 17 — Praneša, kad 200,000 mėsos įstaigų darbininkų streikuoja. Dėl streiko mėsos paruošimas sumažėjo 75 nuošimčiais.

Mėsos įstaigų ir unijos atstovai, tarpininkaujant Darbo Departamentui, veda derybas Washingtonė.

George Dressler, National Retail Meat Dealers organizacijos sekretorius, sako, kad streikas duos galimybę iškilti juodajai mėsos rinkai visame krašte taip plačiai, kaip niekad nėra buvę.

Vien Chicagoje streikuoja 35,000 darbininkų. Streikas sulaukė darbą visose skerdyklose keturių didžiųjų kompanijų — Swift, Armour, Wilson ir Cudahy visame krašte.

Unijos leido darbininkams dirbti mažesniose mėsos gamintojų įstaigose, kad galėtų aprūpinti mėsą Armiją, Laivyną, ligonines ir kitas būtinas įstaigas. Tačiau labai mažai kas iš vartotojų galės gauti pagamintos mėsos tose įstaigose.

Streikuojantiems darbininkams vadovauja CIO ir AFL unijos. CIO reikalauja pakelti algas darbininkams po 17 ir pusę centų

valandai ir sutinka vėliau tartis dėl pakėlimo iki 25 centų valandai. Amerikos Darbo Federacija (AFL) pirmiau reikalavo 25 centų valandai, bet dabar sutinka, kad pakeltų tik 15 centų valandai, ir gavę tokį priedą nutrauktų streiką pirmadienį.

Mažesnių mėsos gamintojų įstaigų viršininkai jau pasirašė su unijomis sutartį, pagal kurią sutinka pakelti darbininkams 15 centų valandai, ir vėliau jeigu didesnės įstaigos pakels daugiau, tai ir jos sutinka tiek pakelti.

Rusijos Karo Policijos Vadas Pasitraukė

Londonas, sausio 17 — Šiomis dienomis atsistatydino maršalas Lavrenti Pavlovič Berija. Sakoma, kad jis atsistatydinęs dėl blogos sveikatos, bet gali būti ir kitokių priežasčių. Berija atsistatydino ne tik iš vidaus reikalų komiteto, bet ir iš karo valdžios policijos (NKVD) vado pareigų.

Berijos vieton paskirtas gen. Sergei N. Kruglev, visą laiką buvęs komisaro Molotovo sargas.

KASYKLOS EKSPLOZIJŲ ŽUVO 13 DARBININKŲ

Welch, W. Va., sausio 17 — Pereitą antradienį New River ir Pocahontas kompanijos anglių kasykloje kilo eksplozija. Užvertė daugiau kaip pusterčio šimto darbininkų. Tačiau daugumą išgelbėjo.

Trylika darbininkų užmušta ir aštuoniolika sužeista.

Nuo liepos 1, jis sakė, kiekvienas kareivis, turintis 40 punktų arba išbuvęs du metų tarnyboje, bus atleistas iš tarnybos.

Siūlo Draftuoti Vyrus Iki 45 Metų

Washington, D. C., sausio 17 — Sen. Johnson iš Colorado pasiūlė draftuoti visus viengungius vyrus iki 45 metų amžiaus ir tuos, kurie buvo paskirti į 4-F klasę, kad armija galėtų užpildyti iš karo tarnybos atleidžiamų vyrų vietas užjūryje.

Karo Departamentas praneša, kad gen. Eisenhower kalbės per radio apie demobilizacijos problemą penktadienį, sausio 18 d., 9 val. vakare.

Lietuvių Radio Programa

SEŠTADIENIS, 1:15—2:15 P. M.
1230 KILOCYCLES — WESX, SALEM, MASS.

Šeštadienį, sausio 19 d., 1:15 val. po pietų iš WESX radio stoties, Salem, Mass., vėl turėsime progą klausytis gražių lietuviškų liaudies dainų, muzikos, pranešimų ir sveikinimų.

Prašome pasukti savo radio rodyklę ant 1230 kilocycles ir klausytis lietuviškos programos per visą valandą.

Visus pranešimus, sveikinimus ir skelbimus siųskite arba asmeniai pridukite šiuo adresu:

DARBININKAS RADIO
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Telephonai:—SOUTH Boston 2680 arba NORwood 1449

IVAIRIOS ŽINIOS

DAR TRUPUTIS BETARPIŠKŲ ŽINIŲ IŠ LIETUVOS

Paskutinėmis betarpiš-
kai iš Lietuvos gautomis
žiniomis (jos siekia spalio
pradžią), Lietuvoje yra la-
bai gyvas rusų kariuome-
nės judėjimas. Lietuva yra
lyg koks pereinamasis
punktas — karantinas. Čia
pertvarkomi iš Vokietijos
atgal Rusijon grįžta dali-
niai. Kariškos ligoninės iš
Lietuvos iškeltos Rusi-
jon. Rusų kariuomenė ne-
demobilizuojama. Palei-
džiami tik sužeisti ir kari-
nei tarnybai nebetinką vy-
rai, o visi sveiki raudonar-
miečiai ir toliau lieka prie
ginklų. Nepaleidžiami ir
mobilizuotieji lietuviai.
Priešingai — pašaukiami
vis nauji vyrai. Pavyz-
džiui, iki spalio 31 turėjo
stoti dar nestojusieji vy-
rai iki 1927 metų gimimo
imamai. Lietuviai skiriami
į taip vadinamus lietuviš-
kus dalinius, kur tikrumo-
je nieko lietuviška nėra:
karipinkai rusai, koman-
dos kalba — rusų kalba.
Rusiškuose pulkuose yra
taip pat "lietuviškų" bata-
lionų ar kuopų, kuriose dar
mažiau lietuviškumo. Čia
net eilinių kareivių daugu-
mą sudaro kartais rusai.
Tie daliniai vadinami lie-
tuviškais gal vien tik dėl
noro parodyti užsieniui,
kiek daug lietuvių kovojo
raudonosios armijos eilėse
už savo krašto "išlaisvini-
mą".

Lietuvoje įvesti trijų rū-
šių pasai: patikimiems pi-
liečiams (partijos nariams
ir "bepartiniais bolševik-
ams") išduodami tikri
pasai, koki buvo išdavinė-
jami jau 1941 metais, ga-
lijanti 5 metus; abejoti-
niams gyventojams išduo-
damos ružavos spalvos
dviejų lapų laikinas liudi-
jimas, galiojantis 6 mėne-
sius; nepatikimiems gy-
ventojams išduodamas ža-
lios spalvos vieno lapo lai-
kinas liudijimas. Gyvento-
jai, turį tuos žalius lape-
lius, turi būti iki gruodžio
31 iš Lietuvos išvežti į ki-
tas tarybines respublikas
"perauklėti". Tuos liudij-
mus, tarp kitko, gauna vi-
si Vokietijoje atrasti ir į
Lietuvą grąžinti Lietuvos
gyventojai, visai nekrei-
pant dėmesio į tai, kokiū
būdu kas yra į Vokietiją
pakliuvęs: išvežtas ar sa-
vanoriškai išvažiavęs dar-
bams, pabėgęs nuo karo
veiksmų ar vokiečių prie-
varta evakuotas; žalias
kortelės gauna net ir iš vo-

jaunus vyrus. Bolševikai
ragino partizanus grįžti iš
miškų, žadėdami visus
nusikaltimus dovanoti. At-
sirado keletas, kurie pa-
klause. Jie buvo tuč tuo-
jau sušaudyti. Dabar nie-
kas panašių raginimų ne-
beklauso ir pažadais neti-
ki.

Po vokiečių okupacijos
užsilikę fabrikai išvežami
Rusijon, nepaliekant jokių
įrengimų. Jei evakuojama
ligoninė, tai ji evakuojama
net su langų rėmais. Išga-
benus Rusijon fabriką, ir
jo darbininkai "nutaria"
vykti paskui...

Tvarką palaiko milicija
ir NKGB — mums gerai
pažįstami žaliakępuriai.
(Iš Svetur)

Vidurinės Europos Tautos Jungiasi Prieš Agresorius

Londonas (LAIC) — Iš
Londono mums praneša a-
pie tenai susidariusį Vidu-
rinės Europos Sąjungos
klubą, į kurį įeina austrai,
čekai, estai, vengrai, lat-
viai, lietuviai, slovakai,
ukrainiečiai, gudai ir len-
kai. Klubo pirmininku yra
estas, kapitonas Evald J.
Jacobson. Klubas savo tik-
slus taip nusako: "Mes no-
rime apginti mūsų laisvę,
mūsų tautinę kultūrą, pa-
remtą krikščionią ir ga-
lingą vakarų civilizaciją.
Mūsų tautos turės pilną
nepriklausomybę savo tau-
tinės ribose. Savitarpui
susitarimu jos perleis savo
suverenį teisų dalį Są-
jungai, kad tuomi patik-
rintų visų narių pastovią
nepriklausomybę. Jei no-
rime išlikti gyvi turime
vienytis".

Sąjungos deklaracijoje
minimas "suverenų teisų"
perleidimas, savaimi su-
prantama, turi būt supras-
tas, kaip integralė UNO
komplekso dalis, į kurį
ankščiau ar vėliau, turės
įsijungti ir į Londono Są-
jungą įeinančios valsty-
bės — tautos.

Lietuvaitės Laiškas Iš Prancūzijos — Dėkoja Už Drabužius

Siomis dienomis p. Kas-
tancija Gailiunienė, gvy.
Athol, Mass., gavo laišką
iš Paryžiaus nuo lietuvai-
tės, kuri dėkoja už drabu-
žius, gautus per BALF.

Rašo:
Paris,
1945. XII. 18 d.

Miela Sese.
Nepyk, kad taip vadinu, bet
visi lietuviai man yra broliai ir
sesers, o ypač tie, kurie yra už

jūrių — marių ir po ilgų metų
nepamiršo dar Motinos Tėvy-
nės.

Vakar gavau kiek rūbų, ku-
riuos jūsų gera širdis suaukojo.
Gavau puikią suknelę, kurios
kišenytėje ir gerosios davėjos
adresas. Labai apsidžiaugiau
galėdama parašyti ir padėkoti.

Gal jums ir sunku buvo skirtis
su vienu kitu rūbu, su viena ki-
ta mylima suknele, bet tuo pa-
darėte milžinišką patarnavimą
savo broliams, kurių daugelis
išbėgo iš Lietuvos negalėdami
net pasiimti reikalingiausių rū-
bų. Todėl priimki, mieloji Se-
se, širdingiausią lietuvišką pa-
dėką, už suknelę, kuri man puik-
iai tinka ir man labai reikalin-
ga, nes bėgdama iš Lietuvos
nieko nesukubau pasiimti. Bet
labiausiai dėkoju broliams A-
merikos lietuviams už jūsų
duosnią gerą širdį, kuri nesi-
gailėdama ištiesė pagelbos ran-
ką vargstantiems tautiečiams.
Sito kaip gyva nepamiršiu.

Esu gimnazijos mokytoja, ma-
no vyras — teisėjas. Gyvenome
ir dirbome Vilniuje, kur buvo-
me gražiai įsitaisę: turėjome
gražų butą, biblioteką ir tt., bet
prisartinant bolševikams turė-
jome viską mesti ir bėgti. Me-

Naujas dalykas medikalėje srityje tai vartojimas foto aparato (kameros). Kai doktoras daro operaciją tai fotografistas traukia paveikslus ir tai dienos laike. Ji turi greitumą 1/25,000 sekun-
dės. Užtaisoma su 18 spalvuočių filmų arba 36
paprastos — juodos ir baltos spalvos. Toji ka-
mera labai daug padės studijuoti mediciną stu-
dentams ir šiaip moksliekiams tyrimams.

RAUDONOJO KRYŽIAUS DRAUGIJŲ LYGA

Išrinkimas Amerikos
Raudonojo Kryžiaus Pir-
mininko Basil O'Connor
pirmininku, Board of Go-
vernors of the League of
Red Cross Societies pabrė-
žia, kaip Amerikos Raud-
nasis Kryžius Interesuoja-
si į pasaulį — apimantį Rau-
donojo Kryžiaus humani-
tarizmą.

Raudonojo Kryžiaus
Draugijos iš 52 tautų laikė
trijų dienų susirinkimą
Paryžiuje, kuris buvo pir-
mas nuo 1939 m. P. Basil
O'Connor vienbalsiai buvo
išrinktas naujoju Lygos
pirmininku. Nors susirin-
kimas sušauktas išrinkti
valdybą ir planuoti taikos
laiko programą, pirma už-
duotis buvo atstatymas
pasaulinio karaktoriaus
Raud. Kryžiaus judėjimo.

tus išbuvome Vokietijoje bei Au-
strijoje, kur teko sunkiai dirbti,
kentėti nuo maisto nedatek-
liaus, bet labiausiai kentėjome
nuo sunkių miestų bombardavi-
mų. Prancūzams okupavus Aus-
triją persikėlėm į Paryžių, bet
ir čia ne lengviau. Darbo gauti
ir įsikurti užsieniečiams Pran-
cūzijoje neįmanoma, kambarį
gauti nepaprastai sunku, lietu-
viai daugumoje gyvena viešbu-
čiuose, maistas labai brangus ir
to paties mažda. be to prancūzai
dažnai pagrasina išduoti ru-
sams. Žodžių gyvenimas sunkus,
bet esam jauni, per daug nenu-
simenam ir tikim į savo švie-
sesnę ateitį, kada galėsime grįžti
į laisvą Tėvynę.

Susirašiau su savo giminėm
Amerikoje. Prašiau padėti man
įvažiuoti į jūsų šalį. Nežinau ar
pavyks.

Ta pačia proga siunčiu širdin-
giausius sveikinimus Kalėdoms
ir Naujiems 1946 Metams! Te-
atneša jie jums daug laimės ir
sėkmės asmeniniame jūsų gyve-
nime.

Dar kartą širdingas lietuviš-
kas aciū.

Būsiu labai pradžiuginta ga-
vusi iš Jūsų atsakymą.

Reiškiu aukštos pagarbos
pareiškimą,

O. Kairėlienė.

Sujungti visus narius į Ly-
gą, daug iš kurių taip sun-
gai stengėsi egzistuoti po
karo.

P. O'Connor prašė tarp-
tautinių kolegų įsteigti
drūtas tautines draugijas
ir stiprią Lygą.

"Palengvinti baisius ka-
ro skausmus yra pirma
pareiga", jis pareiškė. "Tu-
rime įsteigti stiprias tau-
tines Raudonojo Kry-
žiaus Draugijas ir vieną į-
tekmingą ir stiprią galvą.
Teikdami pagalbą tiems,
kurie jos reikalauja, mes
galime žymiai prisidėti
prie išnaikinimo priežas-
čių, kurios veda prie karų.
Tai žmonijos švenčiausia
pareiga."

Amerikos Raudonasis
Kryžius ypatingai intere-
suotas į Lygą, nes atsto-
vas Amerikos Raudonojo
Kryžiaus ji sumanė. Ame-
rikos Raudonasis Kryžius
buvo vienas iš penkių
draugijų, kurios rėmė Ly-
gos įsteigimą. Ir tik Ame-
rikos pagalba užlaikė Ly-
gą per pirmuosius kritiš-
kus metus. Ir tankiai Pi-
mininkas Amerikos Rau-
donojo Kryžiaus buvo pi-
mininkas Lygos gubernato-
rių Tarybos.

Lyga užsiima taikos lai-
kų veikimais. Įsteigtas
1919, sumanymu Henry P.
Davison, kas tais laikais
buvo vadintas Amerikos
Raudonojo Kryžiaus "War
Council". Yra federuotas
kūnas visų 56 tautinių
Raudonojo Kryžiaus drau-
gijų. Tikslas yra ugdyti
kooperaciją tarpe jų, pa-
platininti Raudonojo Kry-
žiaus veikimus ir sustip-
rinti paplatinimą Rau-
donojo Kryžiaus veikimų ir
sustiprinti tautines drau-
gijas. Bet kuri tautinė
Raudonojo Kryžiaus drau-
gija, organizuota pagal
Genevos Seimo principų ir
sekdama tikslus nustaty-

Prezidentas Truman Išleido Streiko Ultimatumą

Washington, D. C., sau-
sio 17 — Prezidentas Tru-
man pareiškė CIO presi-
dentui Philip Murray ir U.
S. Steel korporacijos pre-
zidentui Benjamin F. Fair-
less užbaigti ginčą dėl al-
gų iki šios dienos vidurdienio,
o jeigu ne "tai aš pats pa-
darysiu pasiūlymą visu-
menės naudai." Tačiau ne-
atrodo, kad valdžia yra nu-
siteikus perimti plieno in-
dustriją.

Kol kas negavome žinių
ar unijos ir korporacijos
viršininkai susitarė dėl al-
gų, nors po Prezidento
Trumano nustatyto laiko
praėjo keturios valandos.

tus Draugijos "Articles",
gali tapti nariu.

Nuo pat pradžios, Svei-
katos Skyrius yra vienas
iš svarbiausių organizaci-
jos skyrių. Profesorius E-
milo Roux, sekėjas Pas-
teur, pirmininkavo pirma-
me susirinkime Medikalių
Ekspertų Cannes, Prancū-
zijoje, 1919 m. Seimas reko-
mendavo didelės — skalės
vųjų padengti, ypač moti-
nų ir kūdikių gerove, džio-
vos kovą, malaria, įvesti
popularius sveikatos mok-
slus ir lavinimą viešų slau-
gių.

Iki karo beveik visos
tautinės draugijos vedė
populiaris sveikatos pa-
mokas laikraščiuose, žur-
naluose ir specialiais kur-
sais, Raudonojo Kryžiaus
Dienoms ir Savaitėms, pa-
rodoms ir demonstraci-
joms. Visos interesavo mo-
tinų ir vaikų gerove ir ko-
vojo sociales ligas. Tekda-
ma technikišką pagalbą
šiose dirvose, Lyga kon-
centravo trims proble-
moms, — kraujo perlieji-
mais, sveikata ir gerove
jūreivių ir kaimiška svei-
kata.

Nors jos Relief Division,
atlikdama Lygos svarbų
darbą, nebuvo autorizuota
iki 1924 m., bet ji aktyviai
veikė nelaimių atsitiki-
muose nuo pradžios, 1919
m. Lyga, kartu su Interna-
tional Red Cross Komite-
tu, galėjo gauti ir koordi-
nuoti tarptautinę pašalpą
sąryšyje su didžiausiomis
nelaimėmis tarpe dviejų
pasaulio karų.

Lygos finansinė parama
paeina nuo savanorių kon-
tribucijų. Įstodamos į Ly-
gą draugijos neturi finan-
sinių pareigų. Amerikos
Raudonasis Kryžius auka-
vo \$2,500,000 Lygiai pi-
miems keliems metams.

A.R.C.

Stutthofio Koncentracijos Stovykloje

buvo laikomi 46 lietuviai,
daugumoje vadovavusieji
Lietuvos gyvenimui asme-
nys, apkaltinti už naujos
Europos išdavimą... Pirmų
penkių savaičių laikotar-
pyje (1942), iš jų mirė de-
vyni: maj. St. Puodžius,
du broliai Tumėnai, adv.
Kerpė, Vilniaus miesto vi-
ce-burmistras Grigas, Ma-
rijampolės gimnazijų di-
rektorai Masaitis ir Ja-
nuškevičius, Kazys Riaub-
a, agr. Budrys. Jau lais-
vėje mirė kun. Lipniūnas
ir maždaug tuo pat metu
— dr. Germantas. Kun.
Lipniūnas vienintėlis iš
mirusiųjų yra palaidotas,
visi kiti buvo sudeginti
krematoriume.

Vienuolika iš buvusių
Stutthofio kalinių yra šve-
dijoje. Keli atsirado Lietu-
voje (rašytojas Balys
Sruoga), kiti atsiranda
Vokietijoje ar kitose vals-
tybėse. Apie daugelį dar
trūksta žinių, bet mano-
ma, kad visi yra gyvi.

PELĖDA

Tamsiomis naktimis daž-
nai lankosi apie mūsų tro-
bas raiboji pelėda. Ją be
reikalo kaltina, kad ji
draskanti vištas. Ji vištų
neliečia. Snaudaliai žvirb-
liai ir kiti paukšteliai —
tai kas kita; juos pelėda la-
biai mėgsta; bet nuo jos
kliūva taip pat pelėms ir
žirkėms, už ką jai, žinoma,
tiktai aciū reikia pasakyti.

Lietuvoje yra vietų, kur
pelėdų pilnos lindynės.
Taip antai, vienos man ži-
nomos bažnyčios plyšiai,
skylės ir kitos lindynės ge-
riausią joms duoda prieg-
laudą: tenai ir knibžda pe-
lėdų. Tenai užtat, apie baž-
nyčią, kitų paukščių lie-
veik visiškai nematysi:
sprunka iš tenai šalin var-
nėnai, palikę savo name-
lius, arba, kur žioplesni,
tenai pat, prie bažnyčios,
deda savo galvelės... tenka
į nagus pelėdoms; tenai,
arti bažnyčios, beveik ne-
girdėsi paukštelio čiul-
bant, beveik nematysi
paukštyčio, susikrovusio
vaikams perėti lizdelį.

Ar šiaip ar taip, reikia
tiesa sakyti: kur daug pri-
vysta pelėdų ir mažda tera
pelių, tenai jos nemaža ir
žalos gali pridirbti žmogui.

Lengviau nugalėti kito
stiprumas kaip savo silp-
numas.

CLEANLINESS as a nursing requisite can be understood in any
language, these representatives from foreign Red Cross societies learn
when, as study-visitors to American Red Cross National headquarters,
Washington, D.C., they attend a home nursing class

MŪSŲ

TIESIOGINIS MORTGYČIŲ
SUMAŽINIMO PLANAS

Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams
mortgyčių — panaujinimo planas.

Jei Jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti
dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be
jokių Jums obligacijų išaiškinsime visas smulk-
menas. Pašaukite SOUTH Boston 0379.

MT. WASHINGTON
CO-OPERATIVE BANK

430 BROADWAY • SOUTH BOSTON

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$4.00	Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00	Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00	Užsieny metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams \$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Susirūpino Kardinolais

Šv. Tėvui paskyrus 32 naujus Kardinolus, katalikiškoji ir šiaip jau padoresnioji spauda suaidėjo įvairiomis teigiamomis pastabomis, kurios tame Popiežiaus žygyje ižiūri didelę reikšmę ateity. Ginklų kautynės pasibaigė. Prasidėjo dvasinė kova. Prisiplakęs prie demokratijos, raudonasis diktatorius džiūgavo, kad jam pavyko laimėti ginklais, ir, vien įsitikėjęs į marksinį materializmą, pralaužė į pasaulį duris ir manė turėsiąs plačią ir lengvą dirvą komunizmui plėsti. Viskas laimėta, belieka tik iškilmingas paradas atlikti, ir "dielo v šliapie" — laimėkis jau skrybėlė. Tačiau iškilmingas paradas sarmatlyvai sustojo. Pasirodė, kad dvasinė diktatoriaus amunicija tokia mizerna, kad su ja tenka slėptis. Tiksliau tariant, dvasinių ginklų jis visai neturi, tik yra pilnas neigiamųjų ypatybių: keršto, žmogžudystių, melo, smurto ir bendrai visų septynių didžiųjų nuodėmių, kurias buvo skaitęs pagrindinėmis savo dorybėmis ir matė kaip tik su jų pagalba viską nugalėsiąs. Dabar su nuostaba pamatė, kad su komunistinė dvasios lobynu negali niekur pasirodyti: pasaulis arba juokiasi, arba baurisi. Toks kromelis tik tamsos karalystėje viską reiškia. Gi čia reiškia įtempti visas propagandos priemones komunistų "dorybės" užglostyti, nes jos Europoj kriminalizmu atsi-
duoda.

Bet blogiausia, kad ir namie neramu. Karas taip sukrėtė rusų liaudį, kad ji urmu grįžta prie tikėjimo. Šalin "Bezbožnikai" ir "Ateistai"! Reiškia, bedieviškoji propaganda susmuko? Rūpestingai vedamas bedieviškai - marksistinis vaikų auklėjimas perniek? Taip atrodo. Ir pabrūkė uodegas, komunistų šulai seka pasakui rusų liaudies "gaivalinį religinį sąjudį (stichijnoje religioznoje dviženije)". Ir čekistai virsta pravoslavijos agentais! (Tatai vyksta Čekoslovakijoje). O čia dar 32 Kardinolai. Reiškia, "bejėgis" Vatikano Senelis atakuoja? Tas Popiežius, kurs, anot pašėpančio Stalino išsireiškimo, negali nė vienos divizijos pastatyti, išdrįso atakuoti jo bedievišką didenybę? Taip, jis atakuoja, siųsdamas 32 katalikijos vadu - Kardinolus į įvairius pasaulio kraštus.

Apie tuos naujus Kardinolus verksmingai susirūpino ir lietuviški amerikiečiai. Tik žiūrėkit, sako, kur tas "saldžiakalbis" Pijus XII naujuosius Kardinolus siunčia: nugi į "fašistų" tvirtoves: Argentiną, Braziliją, Portugaliją, Ispaniją (dantų griežimą), Portugalijos Afriką. "Pamylėję" ir Jungtines Valstybes, duodamas joms net keturis Kardinolus; "pamiršo" Čekoslovakiją ir Jugoslaviją, bet nepamiršo Lenkijos; pridėjo tris naujus Kardinolus Prancūzijai, kuri buvo virtusi "buržuaziniai bedieviška", bet dėl "tikinčiojo fanatiko" gen. De Gaulle (garsesnis dantų griežimas) ir ant prancūzų "susimylėję".

Iš viso, raudonoji spalva tiek nušuto, kad visai į rudą panaši. Ar nevis mūsų raudonikiai rudmarškiniai? Blogai, tovarišai, blogai.

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA
XX.

Kapitonas von der Goltz

— Iš mano pirmųjų žodžių matai, kad mums perkalbėtojas nereikalingas. Aš gal ne taip gerai kalbu lietuviškai, kaip tamsta, bet — kaip nors susikalbėsiva. Daugiau pasakysiu: aš ne tik kalbu lietuviškai, bet ir pats esu lietuvis. Taip. Oficialiai aš kapitonas von der Goltz, bet iš tikrųjų esu tik Galčius — Nikodemus Galčius, iš Vilnijos. Taip, aš esu Vilniaus dūkas. Cha! cha! cha!

Ir žiaurus kapitonas nuoširdžiai nusikvatojo.

Gera, kad Andrius tuo momentu neturėjo veidrodžio pasižiūrėti. Pats būtų nustebęs, kaip išsižiojo, išgirdęs kapitono žodžius. Patrynė akis, ar nesapnuoja. Ne, tai nebuvo sapnas. Siurkštus, pasipūtęs vokiečių karininkas virto lietuviu ir pats iš to juokiasi.

— Tamstai labai nuostabu, — tarė von der Goltz, — kad vokiečių karininkas taip kalbasi su rusų armijos belaisviu. Ir man pačiam

nuostabu. Nežinau, kas man pasidarė. Seniai jau buvau buvęs Lietuvoj. Išbėgau iš ten, dar vos pusbernis būdamas. Nemaniau ten sugrįžti, nes mano atsiminimai apie Lietuvą nebuvo linksmi. Tačiau, nors visiškai suvokietėjau, lietuviškai nepamiršau ir kartais net pasiskaitydavau pakliuvusį man vieną kitą jūsų laikraštį. Dariau tai, žinoma, slapčiausiai, nes nenorėjau sugadinti savo karjeros. Kaip pats matai, išsitarnavau iki kapitono laipsnio. Niekam nė į mintį neatėjo įtarti, kad būčiau lietuvis, nes mokėjau išlaikyti vokišką išvaizdą. Tur būt, nė pats nemane, kad aš būčiau lietuvis?

Andrius tai patvirtino:

— Niekados nebūčiau taip manęs!

Kapitonas von der Goltz staiga pakeitė savo veido išraišką taip, kad vėl atrodė išdidus, griežtas, net žiaurus vokiečių karininkas.

— Tikiuosi, — tarė jis aštriai, — kad šis mudviejų pasikalbėjimas neišeis aikštėn. Tas neman, nė tau naudos neatneš. Atsimink, kad esi mano valdžioje. Jei kam nors prasi-tartum, tai, viena, nieks tau netikės, gi ant-ra, aš mokėsiu su tavim atsiskaityti.

Ir užrašyti karininko ūsai krustelėjo. Andrius išdidžiai pasipurtė. Jo akys keistai žybtelėjo.

— Pone kapitone! Ne gasdinimais mėgink

Havana, Kūboj, policija užėmė jėgimo kiemo aikštę į Žemės Ūkio ministerijos rūmus, kur buvo susirinkę demonstruotojai ir paleido šūvius į tos ministerijos darbininkus. Demonstruotojai reikalavo darbo.

Dar Apie Lietuvos Unijas

Straipsnis "Lietuvos Unijos" "Darbininke" 46 nr. susilaukė gerb. K. A. M. antro atsiliepimo "Darbininke" 83 nr. Tas atsiliepimas toks gražus ir turin-gas, kad autorius originalaus straipsnio, na, ir skaitytojai tikrai turi kuom džiaugtis. Ypač svarbios buvo pastabos apie Lubcą, apie iš Lubčos kilusį vietuolį, kurs vėliau tapo Kijevo metropolitu (1051-1068), apie Lubčos vyskupą Vitą (1253), pavadintą taip pat "Lithuanorum Episcopus" ir apie vysk. Gerhardą, skirtą rytų apieigų katalikams. Tos pastabos yra kaip tik patvirtinimu Prano "Lietuvos Istoriijos" vadovėlio teigimo, kad Erdvilo laikais Gardino - Naugarduko srityje gyventojai jau buvo priėmę krikščionišką tikėjimą ir slavų kalbą vartojo. Nesvarbu, iš kur K. A. M. paimė savo žinias, svarbu, kad jos sutinka su Prano paduotomis. Patvirtinimui to fakto dar galima rasti istorijoje atskirų miestų: Gardino, Naugarduko, Vorutos - Horodyče, Bielsko, Drahicino, Slanimo, Volkovysko ir kitų. Apie kai kuriuos iš jų galima rasti žinios ir Lietuviškoj Encyklopedijoje, kurios leidimą nelaimėi karas sustabdė. Apie Gardiną nėra abejonės, kad vidury XII amž. buvo ten sostinė nepriklausomai rusiškų kunigaikštčių. Panašios žinios yra apie Bielską, Slanimą ir kitus. Bet idomiausia yra istorija Volkovysko: 1000 metais buvo ten pagoniška šventovė, kurioj šeimininkavo Molis Pusta, paskui

Vygeitis: vardai skamba lietuviškai; 1038 metais užpuolė tą vietą ir sudegino jotvingiai — matyt tam kraštui svetimieji, pašaliniai. 1044 m. į tas pačias apylinkes įsiveržė rusų (Kijevo) kunigaikštis Jaroslavas Vladimirovič; 1103 m. atvyksta iš Zemaitijos Erdvilas Montvidaitis, o šimtą metų vėliau totoriai užpuola. 1241 m. atvyksta Erdvilas Ringaudaitis ir atstato Slanimo sudegintą per totorius pilį. 1258 m. atvyksta į šias apylinkes pabėgęs nuo kryžiuočių prūsų būriai. Visą krūvon sudėję, aiškiai matosi, kad Pranas, rašydamas apie slavišką ir krikščionišką charakterį Gardino krašto XII ir XIII amž., nesuklydo. Erdvilų vardai šiam krašte yra minimi kaip žemaičių — taigi pašaliečių — vietinių gi skamba slaviškai ir krikščioniškai — nėra jie čia paduodami, nes per daug prailgintų raštą.

Apie Vaisilką Pranas neraso savo trumpame vadovėlyje, bet apie šito kunigaikščio vienuoliškumą ir gyvenimą vienuoly-nuose randame pas taip skirtingus rašytojus kaip: Maironis, Šliupas, Liubauškas, Alekna, Šapokas, Viskantas ir kiti. Trys syk daktaras Prelatas Antanas Viskantas savo prancūziškai išleistojo labai rimto knygoj "La Lituanie Religieuse" rašo (verciant lietuviškai): "Viena iš pirmųjų svarbiųjų unitarijų Lietuvos ir Zemaitijos valdovų padarytų, kurią istorija pripažįsta, įvyko 1215 m., kada dvidešimt

lietuviškų kunigaikštčių siuntė savo atstovus į Galiciją, kad padarytų taiką". Anais laikais Galicijos valdovai savinios ir Gardiniją — kiek vėliau jų kunigaikštis Danielius Drahicinas net karaliū apsisavinavo. Gerb. K. A. M. griežtai pabrėžia, kad susitarimas, dar gi karo metu, nėra unija. Lygina, kad U.S.A., Britanija ir S.S.S.R. sykiu kovojo prieš Vokietiją, o visgi unijos dar nepadarė. Palyginimas neįlaiko kritikos. Jei dvidešimts Lietuvos kunigaikštčių susivienija ne dėlto, kad surinkus didelę kariuomenę bendromis jėgomis pulstų priešą, bet dėlto, kad išrinkti atstovus ir siųstų juos į taikingus pasitarimus, ir kada tų ir kitų sekančių pasitarimų gautina pasekmė yra Gardinijos susivienymas su Lietuva — tiesias keletą šimtų metų, — ilgiau, negu išgarsėjusi Liublino unija — tai tokį žygį tikrai galima ir reikia pavadinti "Unija", ir dargi garbinga unija. Nes kokių gi kitokių būdų Gardinija su Lietuva padarė žinomą istorišką vienetą? Ar kruvinu užpuolimu ir užkariavimu, panašiu į Hitlerio ir Stalino užkariavimus? Ar toks agresyvumas tikrai buvo faktas ir sutepė Lietuvos istoriją? Rodos, kad ne. Buvo kariškų žygių iš abiejų pusių, bet laisvos valios taika unija juos užbaigė. O gal prijungimas Gardinijos prie Lietuvos buvo tik natūraliu praplėtimu sienų į pietus? Taip neatrodo, nes iniciatyva arba pradžia Lietuvos organizavimosi ir vienijimosi išėjo iš Zemaitijos; žemaičiams gi daug natūraliau būtų plėsti savo

šonas Latvijos ar Prūsijos link, kur ir kalba ir papročiai ir tikėjimas buvo jiems tada daug panašesnis, negu tolimoj Gardinijoje. Tikrai vienijimasis Lietuvos su Gardinija buvo ne naturalus, bet politinis darbas. Apie jotvingius, kuriuos getais vadina ne tik Pranas, bet ir Dr. Račkus knygoj "Guthones" ir kiti, gerb. K. A. M. rašo kaip apie kokią galingą išsivysčiusią tautą, kurios dažnai kyla nuo vardų matik paskui "karinė galybė priparodymui mini jų žygius iki Krokuvos. Vienok galima ir kitaip galvoti. Laukinių būrių netikėti žiaurus užpuolimai ant ramių miestų ir kaimų gyventojų nėra priparodymai nei jų galybės, nei tautinio susipratimo. Neatrodė, kad getviai XI, XII ar XIII amž. būtų gyvenę Nemuno paupėje, nes Volkovysket. y. toliau nuo Nemuno į pietus, kronikose kalbama apie juos kaip pašaliečius užpuolikus, o ne vietinius gyventojus. Apie Drahiciną, neva kadaise jotvingių sostinę Liet. Enciklopedija rašo, kad jie ten atvyko iš kito Drahicino, esancio toliau į pietus. Su jotvingais prisiėjo ir Mindaugui kariauti. Matyt neramus, negarbingi ir nekultūringi tai buvo žmonės, nors ir šiandien viena iš įžymiausių Gardinijos aristokratiškų šeimų — Jundzillo — prisipažįsta prie jotvinginės kilmės. Kairuriems iš jų paskutiniu laiku pasisekė pasprukti iš po bolševikų nagų. Prie kokios tautos jie turėtų dabar prisipažinti? Nejaugi gairinti mirusią jotvingių tautybę? — kurios beveik niekadados nebuvo? Kad getvių kalba tada, kada ji buvo vartojama, buvo panaši į lietuvišką, — nieks nesiginčys; bet klausimas: kokiuose amžiuose ir kokiame apylinkėse ji buvo vartojama? Neatrodo, kad ji viešpatavo Nemuno paupėje XII ar XIII amž.!

LITUANIA

Nežinia iš kur gerb. K. A. M. gavo mintį, kad žodis "Lietuva" kilo iš Gardinijos. Straipsnyje "Lietuvos Unijos" buvo tik pažymėta, kad garsus dabar plačiame pasaulyje žodis "Lithuania", yra kilęs iš "Litua" iš žodžio "lituanus". Stambus istorikas ir

diplomatas P. Klimas išvardina daug dokumentų, kur matosi, kad pirmiau buvo žinomas ir vartojamas vardas "Letovia"; greičiausiai iš Letovijos pasidarė "Lietuva". Perėjimas nuo "Let" į "Lit" buvo kaip tik pasekmė susivienijimo Lietuvos su Gardinija — pasekmė perkėlimo Lietuvos centro — sostinės iš Kernavos į Naują Garduką. Vardai kraštų dažnai kyla nuo vardų matik vietovių; taip Prancūzių jos vardas kilo nuo salos "France", Portugalijos nuo miesto "Porto", Šveicarijos — kitą syk Helvecijos, kilo nuo miestuko "Schvitz" ir tt. Galimas daiktas, kad panašiai atsirado ir Lietuvos vardas "Litva", bet tai nereikia, kad Letvia arba Lietuva kilo nuo Litvos. Tie panašūs žodžiai gali turėti visai skirtingą kilmę. Juk neseniai supopuliarizuotas tarp lietuvių mokslininkų "aiščių" vardas turi taip pat savo istoriją.

STACIATIKIAI

Apie Lietuvos1 staciatikių katalikiškumą gerb. K. A. M. gražiai parašė, bet ne išsamiai; daugiau apie tai turim pas kun. Dr. Kuncevičių. Pranas rašydamas, kad Gardinijoj Erdvilo laikais žmonės buvo daugumoj staciatikiai, greičiausiai turėjo mintį, kad jie nebuvo lotynų apeigų krikščionimis — bet visiškai nekėlė klausimo, ar jie buvo susienyti su Roma ar ne. Ryšiai, kokie buvo su Roma, tikrai buvo ne stiprūs. Mindaugo laikais Popiežiai labai mėgino juos sustiprinti ir daug keblumų rado. K.M.U.

FIRST AMBASSADOR from Iran to the United States is Hussein Ala, who presented his credentials to the Secretary of State upon his arrival in this country. Photo was made at the Iranian Embassy in Washington.

mane sulaukyti. Ties Soldau pats esi matęs, kad aš pavojaus nebijau. Bet kada kalbi į mane nuoširdžiai lietuviškai, tai gali žinoti, kad aš nedraudžiamas pagerbsiu tamstos norą.

Pasitenkinimo šypsena nušvietė karininko veidą.

— Lietuviškas kraujas, kaip mane gyvą matai! — suniurnėjo jis po nosimi. Paskui garsiai tarė:

— Atsiprašau. Matydamas tave vieną vieną puolant visą vokiečių kuopą, turėjau atsiminti, kad turiu reikalą su nepaprastu kariu. Tokie gasdinimų nebijo. Beje, kokių stebuklų tu galėjai nukauti geriausią mano karį Fritzą? Seniai aš norėjau tavęs to paklausti.

— Tai nebuvo joks stebuklas, — atsakė Andrius, — tai paprasčiausias lietuviškas vikrumas. Be to, ir nukautasis padarė klaidą. Perdaug savi pasitikėdamas, jis taip plačiai užsimojo, kad aš spėjau prašokti pro jo ginklą ir vienu ypu jį nudūriau. Tai buvo pirmutinė mano durklais kautynė ir labai lengvai man pavyko.

Von der Goltz net išsižiojo. Jo akyse sužibėjo tikras pasigėrėjimas. Kiek pagalvojęs, jis tarė:

— O, tas lietuviškas vikrumas! Kovoti ir peštis lietuviams taip įgimta, kaip veisliniam arkliui stoti į lenktynes. Bet lietuviams būtų

daug naudingiau, jei jie parodytų daugiau vikrumo galvoje, negu kojose. Kaip jie kultūroje atsilikę! Tačiau, nežinau, kaip čia išsireikšti, nežiūrint viso lietuvių ekonominio ir kultūrinio skurdo, juose yra kažkas tokio, kas žmogų į save traukia. Žinai, kada ties Soldau tave metė į negyvybę krūvą ir tu žegtėlėjai ir atsipeikėjai, aš gailėjaisi, kad tu gyvas, ir pasakiau, kad tave reikia gyvą žemėje užkasti, dėlto, kad nukovė geriausią mano karį. Tai buvo pirmas keršto įkarštis. Jis tuoj perėjo. Tada pajutau pasigėrėjimą tuo drąsuo-liu, kurs nugalėjo tokį galingą priešą. Gi kada tu prakalbėjai lietuviškai, tai aš nemoku išreikšti, ką tada pajutau. Ne tai išdidumo, ne tai lietuviškojo peštukizmo jausmą, kad vis dėlto lietuvis vokiečių nukovė. Žinoma, tai buvo išdavikiškas prieš vokiečių armiją nusiteikimas, bet aš jį pajutau, nors jo gėdijaisi ir mėginai jį sutramdyti. Tada aš įsčiau sanitarui, kad saugotų tavo gyvybę, nes norėjau iš tavo lūpų sužinoti, kaip galėjai mano Fritzą nugalėti. Tuo kartą tik tiek tenorėjau. Paskui —

Čia kapitonas von der Goltz nutraukė savo kalbą ir susimąstė, lyg norėdamas sukaupti savo mintis ir sutvarkyti jausmus. Po valandėlės tęsė toliau:

(Bus daugiau)

Atsidėkoja Už Kalendorius

"Darbininko" kalendoriai 1946 metams atspausdinti gražūs ir laiku išsiųsti. Gerbiamieji gavėjai šių atsidėkoja, prisijusdami išlaidoms padengti mažesnes ir didesnes aukas:

Mrs. A. Jansonis, So. Boston, Mass.	7.00
Agnieška Kinderienė, Chicago, Ill.	3.00
J. Lukasevičius, Gardner, Mass.	2.75
Anna Sakalauskaitė, New York City	2.00
J. Augys, Canada	2.00
P. Jokubauskas, Canada	2.00
A. Nakcenis, Hartford, Conn.	1.50
Rev. J. Balkunas, Maspeth, N. Y.	1.00
V. Budreckienė, Elizabeth, N. J.	1.00
Sisters of St. Casimir, Baltimore, Md.	1.00
Mrs. Helen Andrusaitis, Charlestown, Mass.	1.00
Eva Potembargas, Cambridge, Mass.	1.00
Stanley Dirsas, Brighton, Mass.	1.00
P. Radaitis, Cambridge, Mass.	1.00
A. Laukaitis, Norwood, Mass.	1.00
J. Petukauskas, Scranton, Pa.	1.00
K. Lukasiūnas, Cambridge, Mass.	1.00
Jieva Vaicekuskas, Cleveland, Ohio	1.00
I. Aczas, Chicago, Ill.	1.00
Anelė Raulinaitis, Somerville, Mass.	1.00
Ona Gaputienė, So. Boston, Mass.	1.00
Mike Kelminsky, Morgan, Pa.	1.00
Mrs. S. Zvigaitis, Phila., Pa.	1.00
A. Petkus, Dorchester, Mass.	1.00
Petrus Rudaitis, Cambridge, Mass.	1.00
M. Norbutas, Cambridge, Mass.	1.00
Domininkas Jonika, Brighton, Mass.	1.00
C. Andry, Roxbury, Mass.	1.00
Pranas Slaveikis, Amsterdam, N. Y.	1.00
J. Nikstenas, Amsterdam, N. Y.	1.00
Mrs. L. Sweetlawich, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. E. Seliukas, Lowell, Mass.	1.00
S. Jenkauskas, Worcester, Mass.	1.00
Jurgis Tamasauskas, Schenectady, N. Y.	1.00
J. Struckus, Worcester, Mass.	1.00
J. Rukša, Phila., Pa.	1.00
Felix Janionis, Taftville, Conn.	1.00
Ant. Glebaucis, Gardner, Mass.	1.00
J. Bernotas, Hartford, Conn.	1.00
P. Valeckienė, So. Boston, Mass.	1.00
Stephen Bakutis, Newton Upper Falls, Mass.	1.00
Jonas Snipas, Wilkes-Barre, Pa.	1.00
Peter Beles, Terryville, Conn.	1.00
F. Barcaitė, Phila., Pa.	1.00
V. Blausdzunas, Waterbury, Conn.	1.00
K. Kaminskiūtė, Simsbury, Conn.	1.00
M. Simanavičius, Stoughton, Mass.	1.00
Amelia Slatkevičienė, So. Boston, Mass.	1.00
D. Daunis, So. Boston, Mass.	1.00
A. Tuky, Waterbury, Conn.	1.00
Mrs. E. Chepulis, Wilkes-Barre, Pa.	1.00
Bolek Kirsliis, Elizabeth, N. J.	1.00
John Raitenis, Brockton, Mass.	1.00
Ona Romikaitė, Mattapan, Mass.	1.00
Kun. Alf. Jansonis, Boston, Mass.	1.00
M. Cepolunas, Worcester, Mass.	1.00
P. Guncavicius, Scranton, Pa.	1.00
J. Burokas, Cambridge, Mass.	1.00
D. Januliavičius, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. Elz. Labutis, Waterbury, Conn.	1.00
Ursula Jasukaitis, Newark, N. J.	1.00
H. Plekavičius, Cambridge, Mass.	1.00
V. Kerim, W. Bridgewater, Mass.	1.00
Mrs. A. Chinski, Mallenauer, Pa.	1.00
S. Markevicius, Elizabeth, N. J.	1.00
J. Yucius, Newark, N. J.	1.00
L. Palevicius, Norwood, Mass.	1.00
Mrs. A. Balunas, Dorchester, Mass.	1.00
J. Matukinas, Methuen, Mass.	1.00
Petrus Miliauskas, Brockton, Mass.	1.00
Sister M. Anthony, Wilmington, Del.	1.00
Mr. Sakocius, Waterbury, Conn.	1.00
Geo. Klimas, Pattsville, Pa.	1.00
Peter G. Bender, Detroit, Mich.	1.00
Mot. Aleraitis, Waterbury, Conn.	1.00
Stasys Saulėnas, Lowell, Mass.	1.00
Rev. J. Shlikas, Sheboygan, Wisc.	1.00
Anna Kacergis, Woodbury, Conn.	1.00
Mary Venckūnaitė, Phila., Pa.	1.00
M. Tamasauskas, Akron, Ohio	1.00
Francis Jusis, Cleveland, Ohio	1.00

Flint, Michigan, kur eina General Motors darbininkų streikas, policija įsimačius perkirto pikietuotojų eiles ir praleido neuniūstus darbininkus.

Dvaro Darbai

Dvaro rugių laukas jau senai yra pinigai išim-
visai pabalo. Išnokusios ti. Kumiečiams ir šeimy-
varpos visai nulinko, tary-
tūm stebisi į žemę, numa-
nydamos, jog netrukus Padalijo urėdas kiekvie-
reikės grūdėliams į žemę nam po tris margus. Darbo
grįžti ir šaltame kalėjime bus trims dienoms, nes
per žiemą kentėti. Kita, tiek dienų bobos turi išeiti
nebelaukdama žmogaus prie rugių. Urėdas klausia po-
rė savo grūdėlius ir nusi-
lengvinusi stačia atsistojo.
— tarė ponas, — nes ru-
ti ima ir, vėjo linguojami,
šniokščia šnabždėdami.
Ponas, įsirėžęs pilvą, Samdininkų būrys, sus-
žiūri ant ežios atsistojo, tojės į eilę, piauja atkal-
kaip urėdas dalija kumie-
čiams margus piauti, ir kits kito atsilikę. Kiekvie-
skaito pelną iš grūdų: kiek name tarpe eina moteriš-
vagonų galės pristatyti į kė kinkuodama, tarytum
Rygą, kiek į Liepoją. linksi vyrui, glaboja, kad
— Kad tik nepajustų neveiktų jos placiomis
Kuršėnų žydai, nuo kurių pradalgėmis. Sklaido ran-

Mrs. A. Cepaitis, Scranton, Pa.	1.00
B. Gelusavičius, Worcester, Mass.	1.00
Mrs. P. Zukauskas, Londonderry, N. H.	1.00
Leonas Kasetas, New Britain, Conn.	1.00
Juoz. Yenkevitch, Norwood, Mass.	1.00
Povilas Valiackas, Bridgewater, Mass.	1.00
J. Baltronis, Corsackie, N. Y.	1.00
Pr. Gudas, Chicago, Ill.	1.00
M. Azubalis, Pittsfield, Mass.	1.00
J. Jeskevičius, Dorchester, Mass.	1.00
Mary Yankauskas, So. Boston, Mass.	1.00
Pr. ir O. Tuleikiai, So. Boston, Mass.	1.00
B. Martunas, Terryville, Conn.	1.00
Antanina Kazukonis, Elizabeth, N. J.	1.00
Jos. Gajauskas, Scranton, Pa.	1.00
R. Zanevičienė, E. Vandergrift, Pa.	1.00
A. Gilius, Clifton, N. J.	1.00
Agnes Yonkus, Detroit, Mich.	1.00
Mary Dudutis, Elizabeth, N. J.	1.00
Wm. Stanulonis, Newton Falls, Ohio	1.00
John Garbenis, Wakefield, Mass.	1.00
Mr. Gricius, Phila., Pa.	1.00
Ursula Libienis, Amsterdam, N. Y.	1.00
Geo. Ozelis, Long Island, N. Y.	1.00
Jonas Gumbakis, So. Boston, Mass.	75
Mrs. K. Savickienė, Nashua, N. H.	50
Wm. Ysganaitis, New Haven, Conn.	50
V. Kalescinkas, Shenandoah, Pa.	50
Mrs. Bernice Namovics, Chicago, Ill.	50
B. Bartkienė, Amsterdam, N. J.	50
K. Jutkevičius, Westfield, Mass.	50
Vincent Boreika	50
J. Radzevičius, Newtown, Pa.	50
J. Gedulevičius, Hartford, Conn.	50
J. Endriūnas, Hartford, Conn.	50
J. Jenukevičius, Hartford, Conn.	50
B. Macenienė, Hartford, Conn.	50
A. Pateckis, Hartford, Conn.	50
Sv. Trejybės Vyrų klubas, Hartford, Conn.	50
J. Gaydis, Phila., Pa.	50
A. Cerniauskas, Wilkes-Barre, Pa.	50
Mrs. M. Palilunas, Amsterdam, N. Y.	50
Mrs. K. Markevičienė, So. Boston, Mass.	50
Jedvyga Tumavičienė, Jamaica Plain, Mass.	50
Mrs. H. Miskenis, Elizabeth, N. J.	50
Mrs. B. Verigo, Hartford, Conn.	50
Mrs. D. Zakarauskas, Canada	50
A. Galcus, Worcester, Mass.	50
Mrs. P. Zemaitis, Rochester, N. Y.	50
P. Arlauskas, Webster, N. Y.	50
Peter Allerick, Chicago, Ill.	50
Mrs. M. Yuris, So. Boston, Mass.	50
Jack Kertenis, Scitico, Conn.	50
A. Venskus, Elizabeth, N. J.	40

Nuoširdžiausiai dėkojame visiems mūsų rėmė-
jams ir prieteliams už jų nuoširdžią paramą.

"Darbininko" Administracija.

kas, norėdama apkabinti
jam kojas; o tas įniršęs
kerta ir kerta kas kartą
toliau. Moteriškė, neper-
glabodama, iš apmaudo
nusviedė pėdą į šalį; vėl
linksi ir vėl pėdus svaiddo.
Niekas neveikdama, kiek-
viena eina ir eina įkandin
savo vyro; viena mažiau,
kita didžiau atsilikusi, vel-
kasi paskui, kaip uodegos.

Pėdai renkami į krūvas
ir statomi į gubas. Gelto-
ni, banguojantieji laukai
beveizint pavirsta pilka
plika razienu, eilėmis gu-
bu, kaip šašais sukopota.

Toliau po lauką šnabžta
žmonės, įsilindę į rugius.
Vienam ir kitame barely-
je iškišo jau galvą iš rugių
ir guba, tarytum žvalgosi
į nusvirusias nepiautusių
varpeles; didžioji, su-
glaudusi į kupetą būrį pė-
dų, tupi išsipūtusi, kaip
višta apgūžusi vištelius. A-

pie tas brazda vieni vyrui,
nes pačios rišti su pusry-
čiais teateis.
Aprasota žemė žibėjo —
buvo tekančios saulės
spindulių apšviesta.

Brenda ežiomis bobos,
braukdamas rasą, išsis-
klaidžiusios kiekviena sau,
su puodeliais rankose,
skleidžia nuo tako užgulu-
sius rugius. Palikusios vie-
nus vaikus namie, skuba į
visos dienos darbą.

Saulėlė, slinkdama aukš-
tyn, skleidė kaskart di-
džiau įkaitintus spindulė-
lius. Medžių šašuolėtis ma-
žėjo, rasa nyko. Žemaitė.

SMŪTKELIS

Nupučia vėjelis
debesėlių pūką,
ten toli prie kelio
balta beržas klūpo.
O šalia Smūtkelis
liūdnas ir sulinkęs,
guodžia pievų žiedą,
kelyje sumintą.
Ten prailgsta naktys,
ten — juoda giružė,
tenai piktas vėjas,
tenai vėtro užia.
Šypsosi Smūtkelis
pakelėj ir gryčioj
laimina mūs kelią,
laimina bažnyčias.
Ošia senos liepos,
vėtro vėl nurimsta,
Trys balti berželiai
maldoje nugrimsta...

J. Šu-lė — "L."

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVO
JO ROŽANČIAUS PASLAP-
TYS" knygutės formoje. Kiek-
viena paslaptis iliustruota pa-
veiksiais. Šioje knygutėje taip
gi yra ir narystės mokesčių pa-
peliai. Knygutės kaina 20c. Už
sakymus siųskite: "Darbinin-
kas", 366 W. Broadway, So
Boston, Mass.

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

"IN MEMORIAM"

Generolui Georgui S.
Pattonui.

Jau Pattono kūnas guli
Tarp numirėlių — kapu-
Zino visi tą, ne tūli.
Gyventojai žemės šios.

Nes jis buvo kuo gambiausias,
Kaip kad kalba, vadus mūs,
Tai to dėliai ir garsiausias,
Kaip tą žinote ir jūs.

Jį prilygint prie Vytauto
Drąsiai galime, sakau!
Nes jo garbė dangaus skliau-
Jau pasiekus yra, jau! [to

Ir prilygint prie Cezaro
Gali drąsiai žmonija
Ir prie garsaus Belizaro,
Kur's gynė Bizantiją.

Ir prie garsaus Bonoparto
Jį prilyginkim, kviečiu,
Kuris kovės daug, daug kartu
Už laisvę kaimiečių.

"In memoriam..." Pattonui
Tad teskamba ir nuo mūs,
Kaip skambėjo Vašingtonui
Nuo čia buvusių jam mirus.

Bej pritinka nun' atjausti
Dėliai to ir jo žmoną,
Kurios širdį skausmai piaustė
Kaip lydėjo Pattoną.

Kazys Vidikauskas
Phila., Pa.

PHILADELPHIA, PA.

Sausio 6 d. teko užsukti pas
viengėnčius pp. Kristopą ir E-
miliją Žemaičius. Jie yra karš-
tūs tėvynainiai — Lietuvos va-
duotojai, kurie nesigaili tam
tikslui savo skambučių. Pasta-
ruoju laiku jie pusėtinai daug
išplatino Pulk. Petručio knygu-
"Lithuania Under the Sickle
and Hammer". Gavo daug laiškų
nuo tos knygos naujų skai-
tytojų, kurių čia vieną laišką,
būtent, p. B. E. Stewart iš Mt.
Vernon, Grant County, Oregon
valstybės, paduosiu. Rašo:

"Dear Sir:—
"I would say that your booklet
just read, is the truth, the
whole truth, and nothing but
the truth, as the legal fraternity
like to put it. I enclose one dol-
lar, as a good will offering, and
am going to keep this little book
in circulation for a long time to
come, as I have friends here,
who are also interested in the
dissemination of truthful politi-
cal information, to help to
counteract the vogue for com-
munist, Red, Russian Double
Talk."

"Some years ago I reached
Constanza on the Black Sea in-
tending on a visit to Russia. I

was too much afraid of the
country to try to get in. I wish,
now, that I had made a better
effort so as to have the adven-
tage of such educational back-
ground.

"In my college Alumni Paper
for the month of November
1945, is an article by one my
old professor at University of
California at Berkley. This is
Dr. Robert J. Kerner Sather,
Professor of History. He ad-
vances the theory that in taking
Lithuania, Russia thereby re-
moved the danger of hostile agi-
tation centers on her frontiers.
He attempts to justify Russia,
upon the grounds, that history
is full of example of this policy,
especially England and the
USA. It might cause some con-
fusion, even to an audience of
college graduates. At least it
did so, at our last Alumni ga-
thering at the U Club in La.
Cal., where ex-Pres. of U of C
Barrows took the opposite view.

"The booklet holds the inter-
est from beginning to end,
which we are taught is the pri-
mary consideration in good nar-
rative. I may want to scatter
out some of the booklet among
well to do cattle ranch owners
here in Oregon, and would like
to know what a quantity of the
books would cost."

Kitas gi vietinis veikėjas, ga-
vęs nuo kun. J. Balkūno ir kun.
Dr. K. Urbonavičiaus keletą de-
setkų egzempliorių knygučių:
"Lithuania Under Red Fascism",
išsiuntinėjo jas ten, kur tik
manė, kad bus naudinga. Jau ir
vaisius tos darbuotės pasirei-
škė, nes vietiniame "The Catho-
lic Standard and Times" laidoje
sausio 4 d. tilpo Lietuvos Vys-
kupų laiško medžiaga, kurioj
apgailėstaujama Lietuvos liki-
mas. Straipsnio antraštė: "The
Fate of Lithuania."

Ukrainiečių dienraštį "Svo-
boda — Laisvė" sausio 5 d. lai-
doje taip pat tilpo straipsniu-
kas, sukombinuotas iš Lietuvos
Vyskupų laiško. Jurgietis.

Redakcijos Atsakymai

Port Richmondiečiui, Phila-
delphia, Pa. — Tamstos prane-
simas apie Lietuvių Muzikali-
Namo Bendrovės susirinkimą
suveikuotas.

JOIN THE
MARCH OF DIMES
JANUARY 14-31

The National Foundation for Infantile Paralysis

Mrs. Harry Weir, typical G.I. Wife, saw many furnishings she wanted for her home. She saw them but couldn't buy them. The lovely draperies she fell in love with were samples, and she learned that it will be a long time before quantities of drapery material are available. The housewives help speed the manufacture of fabrics by saving and turning in every drop of used fat they can skim, scoop and scrape.

Raudonojo Kryžiaus tarnyba slaugo sužeistuosius karius...

Tautų Pasitarimas Londone Ir SSSR Sabotažas

— Jei diplomatas sako "Taip". — Bolševikų delegatas pasakoja, kaip jis Londone... valgė viščiuką. — Kremliaus atstovų tuščios kėdės tarptautinėse konferencijose. — Sovietų Sąjunga aištingai nenori jokios konkurentės. — Kai komunistų simpatikas 6 metus pagyveno Rusijoje...

Kažin kas yra pasakęs: — Jei diplomatas sako "Taip", tai jis galvoja — "Gal būt"; jei jis sako "Gal būt", tai jis galvoja "Ne"; o jei jis sako "Ne", tai... jis nėra tikras diplomatas.

Jeigu turėtume abejonių ar tas tinka visiems diplomatom, tai jau gyvenimo praktika įrodė, kad rusų diplomatija yra tuo keliu pasinėšusi.

ISTORIJĖLĖ, KAIP SSSR DIPLOMATAS VALGĖ LONDONE VIŠČIUKĄ...

Pirmieji sovietų diplomatų žingsniai buvo labai nedrąsūs. Daugelis jų buvo toms pareigoms nepasiruošę, nežinojo paprasčiausių užsienio priimtų taisyklių ir baisiai bijojo, kad iš jų vėliau spaudoje nesijauktų.

Kai dabar Londone vyksta tarptautinė konferencija, galime prisiminti, kaip prieš penkiolika metų (1920) į Londoną nuvyko viena iš pačių pirmiausių sovietų delegacijų. Vienu jos narių buvo ir S. Libermanas. Savo įspūdžius jis aprašo neseniai išleistoje knygoje "Building Lenin's Russia": britų pramonininkai pakvietė SSSR delegaciją vaišėms į viešbutį. Drauge su Libermanu buvo ir Krasinas, Sovietų atstovas Londone. Ant stalo jiems padėjo keptą viščiuką su žirniais. Štai, kaip toliau pats Libermanas aprašo:

— Jaučiausi įtemptai, tuoliau tada, kai Krasinas užsikirto savo anglų kalboje ir žiūrėjo į mane laukdamas pagalbos. Bandydamas jam padėti aš neatsargiai sumostigavau ir, didžiausiu savo baime, pamačiau, kad su alkūne tą viščiuką su žirniais nuslaviau sau ant kelių. Laimė, buvo ištiesta servetėlė ("napkin") ant kelių, o dar geriau, kad Krasinas ir abu anglai tiek buvo užimti savo pastangomis kiti kito kalbą suprasti, jog jie nepastebėjo, kas su ma-

nimi nutiko. Desperacijoje nudaviau, kad valgau bulvių likučius savo lėkštėje, gi tuo tarpu nežymiai surišau savo skepetaitę ir atsargiai nuleidžiau po savo kėde.

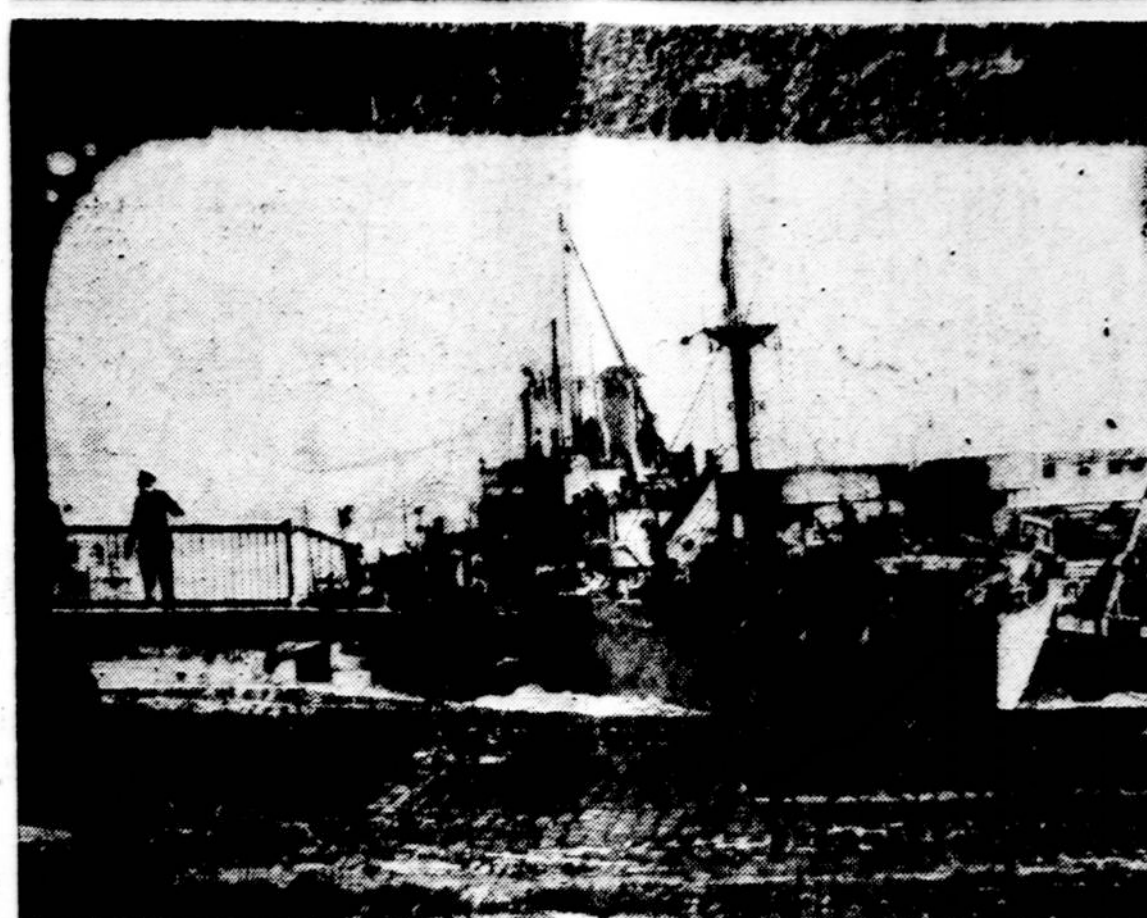
Per tris dienas nuo to atsitikimo, — rašo toliau savo atsiminimus bolševikų delegacijos narys, — aš bijojau žiūrėti į Londono laikraščius. Man atrodė, kad aš pamatysiu fotografiją to viščiuko, suvynioto į servetėlę ("napkiną") su parašu, kad norėjau pasiimti tą maistą namo iš ištaigingo banketo... Tai būtų buvęs netikėtai baisus nemalonumas, bet Čeka būtų išaiškinusi, kad aš tą padariau tyčia, norėdamas pajaukti sovietų vyriausybę.

Dabar Libermanas galėjo tą ir daug kitų dalykų parašyti atvirai, Čekos nebijo, nes jis metė tarnybą bolševikų diktatūrai ir apsigyveno Amerikoje.

BOLŠEVIKŲ DELEGATŲ SABOTUOJAMA TARPT. PASITARIMAS

Jei pirmieji Sovietų diplomatijos žygiai buvo labai nedrąsūs, kol jie gavo pripažinimą naujos santvarkos Rusijoje, tai dabar jie pasižymi sukurta tarptautinio bendradarbiavimo sabotažu. Tuo reikalu "Sign" magazinas neseniai išspausdino įdomų Eugene Lyons straipsnį. Autorius visų pirma iškelia faktą, kad sovietų Rusijos diplomatai dabar vengia tarptautinių konferencijų. Toliau Rytų Patariamoji Komisija Washingtono velniui du kartus atidėjo savo posėdžius laukdama Rusijos atstovo.

Quebeko konferencijoje, kur buvo svarstomas labai svarbus reikalas — tautų aprūpinimas maistu, sovietų delegatai dalyvavo, bet jie "sėdėjo ant kėdžių briaunų" ir iš konferencijos pasitraukė anksti prieš darbų pabaigą vėl palikdami tuščias kėdes.

Pergalės SS John Hathorn laivas savo nosim įrėmęs į Charlestown tiltą sukrėtė to tilto tvirtumą ir savo laiku suvaržė per kiek dienų trafiką.

Greit po to Londone pradėjo savo darbus Tarptautinė Auklėjimo Konferencija. Ir vėl Kremliaus atstovų kėdės buvo tuščios...

Šių metų pradžioje net 35 tautos jau buvo pasirašiusios sutartį dėl stabilizavimo pinigų, dėl sudarymo savotiško tarptautinio banko, kurs labai daug padėtų atsistatyti karo sunaikintam pasauliui. Iš didžiųjų valstybių, trūko tik... Sovietų Rusijos parašo, girdi, jie dar turį pastudijuoti...

RAUDONŲ STRATEGIJA TARPTAUTINIŲ SE SUVAŽIAVIMUOSE

Kokia priežastis, kad Sovietų Rusija taip sabotažuoja tarptautinį bendradarbiavimą?

Atsakymą nesunku sukti: **Rusija mėgsta pati viena išspręsti įvairius tarptautinius klausimus savo naudai, o paskiau — pasaulio tautas pastatyti prieš įvykusį faktą.**

Tokių žygių pavyzdį matome Irane ir kitose Sovietų užgrobtose ar norimose užgrobti žemėse. Teisingai bolševikų liniją apibūdina minėtasai Eugene Lyons. Jis rašo:

— Nedaugelis tų užgrobtų ir grąžinamų išlaikytų atvirų diskusijų bandymų, nekaltant jau apie tai, kad tie veiksmai nesiderina su tarptautinio teisingumo dėsniais. Dėl to kiekviena tarptautinė konferencija, kur Sovietų veiksmai gali tapti aiškinti, ar net ginti, Stalino režimui yra didelis nemalonumas. Dėl to — kur sovietai gali tą padaryti, lengviausia jiems išieiti — atsakyti dalyvauti. Kur dalyvavimo jie negali išvengti, ten jie vartoja vilkingiausia strategiją, iškeldami antraeilius ir trečiaieilius klausimus, užimdami griežtą, nenuolaidžią poziciją sunkiuose klausimuose, kas palenkia visą konferenciją vengti "delikatiškų dalykų..."

KODEL SOVIETAMS "TRYŠ DIDIEJI" LABIAU TINKA UŽ TAUTŲ KONFERENCIJAS?

Tas paaiškina kodėl prieš kurį laiką nepavyko ta ministerių konferencija Londone. Bado ir vargų iška muotai Europai tai buvo bausis nuostolis, bet sovietams — tai buvo laimėjimas laiko sukonoliduoti (sustiprinti) savo pozicijas okupuotose Europos srityse, nuo pat Štettino iki Trieste.

Rusija supranta, kad bet kokiame tarptautiniame suvažiavime jos imperia-

listinius siekimus tepal-

kys gal tik jos sudarytosios Quislingų vyriausybės, kaip Jugoslavijos, Ukrainos ir dar viena kita to paties plauko. Šiaip visi tautų delegatai bus priešingi. Taip buvo San Francisco konferencijoje, taip buvo ir ministerių konferencijoje Londone, kur Molotovas pasiūlyko gėdingoje mažumoje — vienas prieš keturis kitus didžiųjų tautų atstovus. Dėl to Rusija vėrciau bevelija turėti trijų didžiųjų pasitarimus (kaip tas neseniai įvyko Maskvoje): kuo mažesnis skaičius, tuo Rusijos balsas, palyginamai, stipresnis. Bendrai tautų organizacija — UNO — Rusija tik lūpmomis pritari.

Rusijos užsispyrimas San Francisco konferencijoje, reikalaujamas "veto" teisės, nenoras turėti demokratiškesnės tautų federacijos, kur ir mažesnieji turėtų svaresnį balsą, — vos nesugriovė tautų bendradarbiavimo organizacijos. Ir dabar Rusija daro spaudimą, kad įvairūs klausimai būtų sprendžiami trijų didžiųjų, penkių didžiųjų ar panašiose konferencijose, tik jau ne visų tautų vienybėje. Tai yra Rusijos bandymas savo diktatūrinis dėsnius perkelti į tarptautinių santykių sritį.

BRITŲ IMPERIJA IR RAUDONASIS IMPERIALIZMAS

Demokratinė visos tautos jungianti tarptautinė organizacija Rusijai nemėli dar ir dėl to, kad pati Sovietų Rusija laiko save tam tikra "Tarybine Tautų Sąjunga" ir ji baisiai aistringai nenori jokios konkurentės.

Sovietų Rusija jau mato labai stiprų savo konkurentą Britų Imperijoje, kuri sugebėjo pavirsti į savotišką valstybę, tautų junginį (prisiminkime tik jos gausias dominijas). Dėl to — Sovietai greičiau nusileis ten, kur "paliečiami amerikiečių interesai, pavyzdžiui, Kinijoje, bet atkakliai spirs ten, kur susiduria su britais, pavyzdžiui, Irane, Balkanuose ir kitur.

KRUVINAS ŽMONIŲ LAIMĖJIMAS IR DIPLOMATŲ PLUNKSNOS

Dėl to ir dabartinė Londono konferencija, San Francisco patyrimų pamokytas, Molotovas nebėvažiuoja. Ir šioj konferencijoj tenka laukti iš bolševi-

kų diplomatų naujų sabotažo veiksmų.

Tas mintis iškelia minėtasai Eugene Lyons. Jo žodis reikšmingas. Savu laiku jis jautė daug simpatijų komunistams, bet kai šešerius metus pabuvo United Press korespondentu Rusijoje, kai pažino bolševikų santvarką ir jų politiką, vardan tiesos ir demokratijos jis atskleidė daug sovietų gyvenimo ir bolševikų politikos paslapčių savo knygoje "Assignment in Utopia", "Stalin, Czar of All the Russians", "The Red Decade".

Ne be susirūpinimo mes žiūrime į Tautų Suvažiavimą Londone, į kur atvyko ir sovietų diplomatai su ne vienu sabotažo planu. Pergalė prieš nacizmą ir fašizmą laimėta kraujo užpėmis ir mes kartojame žodžius, kuriuos pasakė vienas maršalas, ties Waterloo, sumušęs Prancūzijos imperatorių Napoleoną: — Kad tik diplomatų plunksnos nesugadintų to, ką žmonės taip didžiomis pastangomis laimėjo".

Dr. J. Prunskis.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas "VYTIS"

"VYTIS" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvių Vytis.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražia paveiksluotas ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTIS" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTIS" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniams ir jauniems.

"VYTIS" redaguoja įžymus ir patyręs redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIU" bendradarbiauja jo sukviešti įžymiausi literatai.

TAD, padarykite šūki: "Tenelė, ka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES" Visi skaitykime "VYTIS".

"VYTIES" kaina metams tik \$3.00

Metams kainuoja tik \$2.00

Adresas:

Franciscan Fathers Mount St. Francis Greene, Maine

Juo daugiau dalykų žmogus pats gėdisi, juo daugiau jis gerbiamas.

G. B. Shaw.

Amerikos Lietuvių Kongreso Rezoliucijos

(Priimtos lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 d.d., 1945, Chicago, Illinois)

Policy Declarations and Resolutions

DELEGATES, numbering 808 and representing nearly 1,000,000 American men and women, members of represented fraternal orders, societies, veterans' posts, political, cultural, labor and social organizations, associations and clubs, meeting in a national LITHUANIAN AMERICAN CONGRESS held on November 29th, 30th and December 1st, 1945, in the City of Chicago, State of Illinois, at the Congress Hotel, after due deliberation and by ballot duly taken, adopted the following RESOLUTIONS:

(Tęsinys)

II.

Tribute To Humanitarians

THE LITHUANIAN AMERICAN CONGRESS was deeply moved by the wave of humanitarian response to a desperate call for help from 167 Lithuanian, Latvian and Estonian internees, who, having been forcibly inducted in the German armed forces in violation of International Law governing the conduct of a military occupant, used the first opportunity to flee to a neutral Sweden to seek a haven from oppression and subjugation.

When it became known that the Swedish Government, inclined to treat these Baltic political refugees as ordinary interned prisoners of war of a belligerent country, accepted a Russian demand to surrender the Baltic citizens along with the German internees on conclusion of the hostilities of war — the Swedish people were the first to demand that the Baltic internees be treated as political refugees rather than face an almost certain death at the hands of the Soviet oppressors of the home countries of the internees.

The spontaneous wave of sympathy for these victims of war and aggression spread throughout Sweden and thence to other democratic countries. In consequence of this great pressure of domestic and international public opinion, the Government of Sweden is re-considering its former decision.

THE LITHUANIAN AMERICAN CONGRESS pays its greatest respect and gratitude to His Holiness Pope Pius XII, His Majesty King Gustav V of Sweden, the Protestant Bishops and Delegates of the Evangelical Church of Sweden, Archbishop of Canterbury of England, and the Great liberty-loving Swedish Masses and their Free Press for their humanitarian intervention.

Lithuanian Americans are also grateful to the great American Press Agencies and Newspapers, United States Senators and Representatives, and to the many Churchmen, organizations and individuals for their spontaneous response and action for the preservation of the right of asylum for political refugees.

Respect for the inalienable rights of man survives in the Western Democracies, as is shown by the humanitarian intervention in Sweden, the United States, England, Vatican City and Switzerland in this instance of 167 human beings whose lives were jeopardized in consequence of Nazi lawlessness.

III.

Preservation of American Democracy

THE LITHUANIAN AMERICAN CONGRESS joins other patriotic Americans in a solemn warning against the systematic infiltration of subversive elements, under a deceptive label of promotion of pseudo "democratic" causes, into the Government offices, in the institutions of learning, in the forums of discussion of domestic and international problems, in the motion picture industry and into labor organizations.

The insidious propaganda, actively sponsored and directed by an extensive network of disguised agents, is slowly making inroads into all phases of American political, social, economic and cultural life. It is undermining the very foundations of the American way of life and is turning many individuals, otherwise fairminded, into blind tools of foreign propaganda, foreign imperialism and un-American ideas. This evil influence encroaches even upon our educational system, ostensibly under a disguise of "learning to know our friends" — who refuse and have no reciprocal opportunity to learn anything of our democratic ways of life.

THE LITHUANIAN AMERICAN CONGRESS calls on the fellow citizens of the great American Democracy to be watchful and alert, to nip in the bud the vast plot of poisoning American public opinion, and to safeguard American standards of education and ways of life, particularly the freedom of the radio, press, school teaching and motion pictures from a slanted a falsified communistic propaganda. Typical of such un-American activities was the recent example of a handful of communist-minded individuals staging a convention of "democratic" Lithuanian Americans at Pittsburgh and demanding an abandonment of the Chinese Democracy to a foreign domination.

(Bus daugiau)

Fight on!

1946 JANUARY 1946

S	M	T	W	T	F	S

JOIN THE MARCH OF DIMES

The National Foundation for Infantile Paralysis

Pirmutinis kūdikis, kuris iš Chicagos išskrido į Londoną. Kūdikio motina bus palydovė mažyčio John Francis Gorman.

JOIN THE MARCH OF DIMES

FIGHT INFANTILE PARALYSIS

JANUARY 14-31

THE NATIONAL FOUNDATION FOR INFANTILE PARALYSIS

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

BROCKTON, MASS.

Bažnyčios Statymo Fondui Sudėta \$9,000.00

Kaip jau buvo "Darbininke" rašyta, kad Brocktono lietuviai ruošiasi statyti naują bažnyčią, tai tam tikslui yra pradėtas bažnyčios statymo fondo vėjus. Nors neseniai vėjus pradėtas, o jau surinkta \$9,000.00.

Iš stambesniųjų aukotojų reikiama paminėti Igną ir jo žmoną Kodžius, gyvenančius Miami Beach, Florida. Jie vieni iš pirmųjų yra aukoję bažnyčios fondui \$1,000.00. Dabar su nuosimais jų auka siekia \$1,146.00. Antras stambus aukotojas, tai Kazimieras Ciurbulėnas. Jis aukuoja karo bonais \$1,000.00. Kiti aukuoja kiek mažesniais aukomis.

Bažnyčia numatyta statyti ant dabartinio bažnyčios rūsių ir atsieis daugiau kaip \$100,000. Bažnyčios statymo vėjus eis per šešis mėnesius. Manoma, kad į tą laiką Brocktoniečiai suka reikalingą pinigų sumą.

Dabartinė bažnyčia, kuri yra tik rūsis, buvo pastatyta prieš 28 metus, klebonaujant kun. Dr. K. Urbonavičiui. Kun. J. S. Švagždis jau klebonauja Brocktone 27 metai. Jam visuose darbuose padeda kun. F. Norbutas ir kun. J. Petrauskas.

Klebonas kun. Jonas Švagždis yra numatęs bažnyčios statymą pradėti jau šiais metais.

Išvairios organizacijos planuoja vėjus laike ruošti parengimus naujos bažnyčios statymo fondui. Kaip organizacija pirmutinė su savo parengimu ir auka pasirodė Lietuvos Vyčių 1-ma kuopa. Laukiama pasirodyti ir kitų organizacijų.

Zvalgaitis.

NORWOOD, MASS.

Sekmadienį, sausio 13 d. įvyko šv. Jurgio lietuvių parapijos šv. Vardo draugijos šv. mišios ir bendras šv. Komunijos priėmimas. Dalyvavo beveik visi nariai, tarp kurių buvo ir dar tebesantis karo tarnyboje karys Juozas Pazniokas, buvęs tos draugijos raštininkas.

3 val. po pietų įvyko tos draugijos metinės pamaldos ir po pamaldų pramogėlė. Turiningą kalbą pasakė vietinis klebonas kun. S. P. Kneizis. Taip gi kalbėjo karys Juozas Pazniokas, veteranas Jonas Pazniokas ir k.

Programos vedėju buvo draugijos pirmininkas p. V. J. Kudirka. Šeimininkės pavaišino skaniais užkandžiais. Pereitą sekmadienį, tuojau po sumos įvyko šv. Jurgio lietuvių parapijos choro susirinkimas. Pirmininkaujant naujam vargonininkui, p. Vaclui Sereikai, įnešta ir nutarta išrinkti choro valdybą. Į valdybą vienbalsiai išrinkti šie: pirm. Jonas Pazniokas (veteranas), vice-pirm. Alena Sastavičiūtė, rašt. Albina Razulevičiūtė, fin. rašt. Ona Kodytė, izd. muzikas Vaclovas Šeika, izd. globėja Florencija Kavaliauskaitė.

Choristės pasizadėjo daugiau narių vaikinių prirašyti, kurie yra buvę choristais ir dabar yra grįžę garbingai atleisti iš karo tarnybos. Todėl tikimės, kad greitai laiku Norwoodo lietuvių parapijos choras vėl bus vienas didžiausių, kaip yra buvęs praityje.

Varg. Vaclovas Sereika yra buvęs pirmasis šv. Jurgio lietuvių parapijos vargonininkas. Jo buvę choristai - choristės išauklėjo dabartinius choristus-choristes. Taigi jam labai malonu dabar vadovauti antrajai ir trečiajai kartai.

CSN.

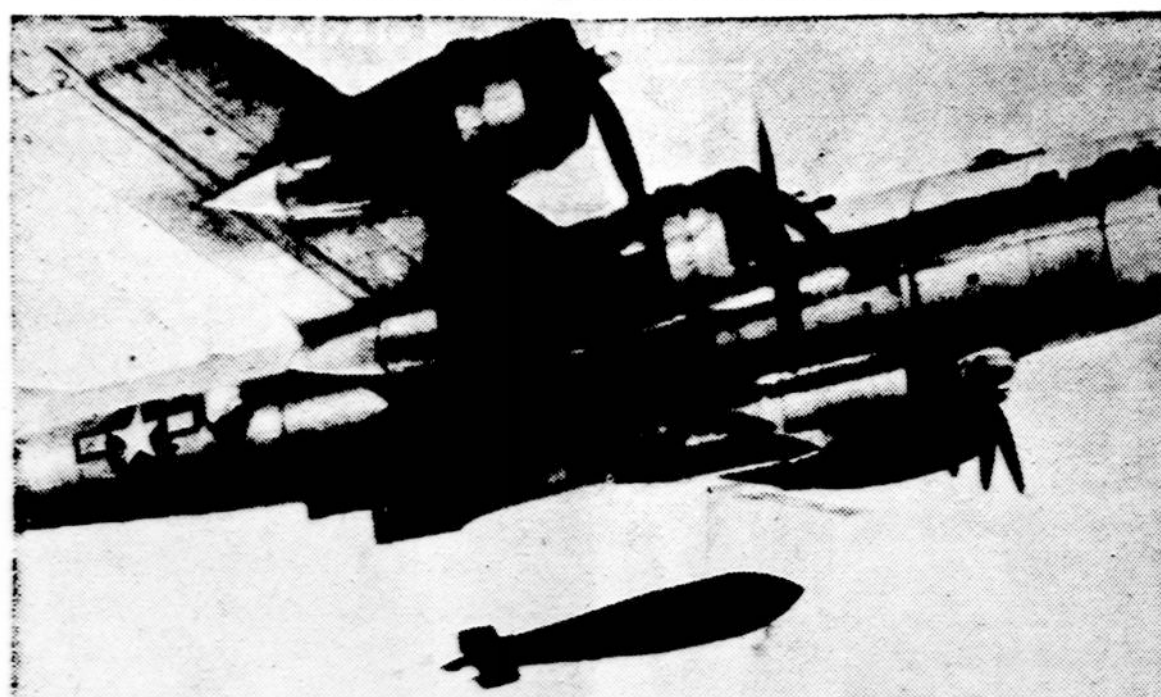
Moteryų Sąjungos 27 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 20 d., 3:30 val. po pietų, parapijos svetainėje, St. James Ave. Kviečia visas nares dalyvauti.

Valdyba.

Komunistų "rojus" - visi lygūs ubagai.

THE WEATHER

CLOUDY AND COLD, followed by rain or snow - Just the day to save an extra tablespoon of used cooking fat!

Tik neseniai paaikškėjo, kad Dėdės Samo Armija vartojo B-29 pervežimui ir nuleidimui šešių tonų sunkumo bombų. Šis vaizdas parodo vieną tokių bombų paleidžiamą.

LOWELL, MASS.

Marijos Vaikeliai

Marijos Vaikelių Sodaliacija turėjo savo metinius rinkimus. Sekantieji išrinkti į naują valdybą: prefektė Aleksandra Kazlauskaitė; pagalbininkas Pranas Vilkišius; prot. rašt. Elena Tamašauskaitė; fin. rašt. Marijona Jusevičiūtė; susirinkimų maršalka Pranas Kavaliauskas; procesijų maršalkos - Petras Saulėnas ir Elena Andriuskevičiūtė. Vėliaus nešėja Pranciška Slivauskaitė.

Rengs Centinį Kermošį

Tretininkų Brolija rengiasi prie centinio kermošiaus. Nori įtaisyti altoriams naujus liktorius.

Svarbios Prakalbos

Vasario 10-tą dieną vietos Federacijos skyrius rengia prakalbas prisiminti Lietuvos laisvės dienas. Kalbės Antanas Kneizys, "Darbininko" redaktorius, ir kun. Jonas J. Jakaitis, Marijonas, iš Thompsono. Vietos šv. Juozapo parapijos chorų nariai išpildys muzikale programos dalį, vadovybėje vargonininkės p-lės Veronikos Dzedulionytės.

Ar žinojate

Lowellio mieste yra 101,000 gyventojų. Viso miesto nuosavybė yra verta \$93,732,375. Bažnyčių yra 67 ir 7 ligoninės. Miesto knygynė yra 150,000 knygų. Jų tarpe yra 197 lietuviškos knygos.

Užsadarė Fabrikas

United States Rubber Kompanija pranešė darbininkams, kad greitai laiku užsadarys jų fabrikas. Išdirbinėjo elektros vielas. Apie 500 žmonių neteks darbo. Jų tarpe yra ir nemažas būrys lietuvių.

Keičiasi Politika

Šiomis dienomis Lowellio

miesto valdyboje darosi daug keistų permainų. Per ilgiausius laikus airiai valdė miestą ir savo nelaimingą politiką nuvarė į bankrutą dugną. Du metu atgal žmonės permaitino miesto tvarką į "E Government". Šiomis dienomis prancūzas Leo Roy tapo išrinktas mayoru. Sykiu įėjo į miesto valdybą net trys prancūzai. Į miesto mokyklų komisiją įėjo vienas lenkas ir vienas graikas. Tai negirdėtas dalykas Lowellio politikos istorijoje.

Žmonės prakalbėjo ir parodė politikams, kad jie iki kaklo yra privalę jų sukybių ir reikalų, kad miesto tvarka pagerėtų. Airiai neriasi iš kailio netekę daug gerų vietų. Kas kalta? Vietos lietuvių balsai prisidėjo prie šios permainos.

Statys Naują Tiltą

Per Merrimack upę eina tik vienas tiltas ir dienos metu yra užkimštas trafiko judėjimu. Miestas, norėdamas išvengti to nemalonumų, pasikvietė valdžios atstovus, kad jie bandytų tą visą užsikimšimą pašalinti. Dabar nutarė skersai Merrimack upės nutiesti naują tiltą, kuris palengvintų važiavimą į Lawrence ir vasarvietes, kaip tai: Salisbury ir Hampton Beach. Tai didelis džiaugsmas vietos gyventojams, kurie lengviau galės savo gatves naudoti vietos reikalam.

Juozas.

NASHUA, N. H.

Kalėdų švenčių iškilmės šv. Kazimiero lietuvių par. bažnyčioje buvo įspūdingos. Vidurnaktį, Piemenėlių šv. mišias atnašavo kleb. kun. Dr. M. Cibulskis. Jam asistavo kun. J. Bucevičius ir kun. Ig. Abromaitis. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Daugelis turėjo stovėti.

Choras, vadovaujant muz. J. Tamulioniui ir orkestrai pritariant, labai gražiai giedojo Kalėdines giesmes.

Pastebėjau, kad bažnyčioje buvo daug kitataučių ir nekata-

likų, kurie gerėjosi katalikų apeigomis ir gražiu giedojimu.

Parapijos skolų naikinimo vėjus tebeina. Žmonės gausiai aukoja. Parapijos susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 20 d., tuoj po paskutinio šv. mišijų. Klebonas kviečia visus parapijiečius dalyvauti. Bus išduota parapijos apyskaita.

Lietuvių Kooperacijos Valgomųjų produktų krautuvės šerinkų susirinkimas įvyko sausio 6 d. š. m. Iš raportų paaikškėjo, kad padarė pelno ir šerinkams, kurie pirkė valgomuosius produktus savo krautuvėje, išmokėjo 15 nuosimtį nuo kiekvieno dolerio už išpirktus produktus, kas reiškia, kad kiekvienas, kuris išpirko valgomųjų produktų už šimtą dolerių, gavo \$15.00 nuosimtį. Krautuvės vedėju yra jaunas vyrukas, p. Juozas Dvareckas; pirmininku yra J. Arlauskas.

Lietuvių Piliečių klubas ir girdo gerą biznį. Jo turtas kyla, bet jo tikslas neaiškias, nes nėra pašalpinis. Jo vedėju yra A. Šoka; pirm. J. Okuliavičius.

LDS 65 KUOPOS

metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 20 d., tuoj po mišparų. Visi turės progą užsimokėti duokles už organą "Darbininką". Taip gi bus renkama valdyba šiemis metais. Po susirinkimo įvyks šeimininkės vakarėlis. Visi, kurie buvę pereitą metą, stebėjotės tokiu gražiu vakarėliu. Buvo įvairių užkandžių - bąbkų, kugelių, pyragų ir kitokių gardumynų. Šį metą tikimės, kad mūsų geros moterėlės taip pat pasirūpins mus pavaišinti. Tad kviečiame visus narius dalyvauti. Vėdušieji kviečiami ateiti su savo žmonomis. Taip gi pakalbinkite ir kitus prisirašyti prie LDS organizacijos. Mielai priimsime, ir jie galės dalyvauti tame vakarėlyje.

Kviečia Valdyba.

CAMBRIDGE, MASS.

Sausio 1 d. p. A. Cingienės dukrelė - Kazimiera ir p. Jones šventė savo 10 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Šia progą, p. Cingienė savo namuose iškėlė šamų surprize bankietą. Bankiete dalyvavo gražus būrelis svečių ir giminių. pp. Jones, kurie augina tris sūnelius, jų vedybinio gyvenimo 10 metų sukakties progą, susilaukė daug sveikinimų ir gražių dovanų. Linkime pp. Jones laimingai sulaukus švęsti ir sidabrinį jubiliejų.

Naujų Metų išvakarėse įvyko klūbiečių bankietas ir šokiai. p. P. Radaitis, kuris vadovavo parengimo komisijai, labai sumaniai pravedė parengimą, iš kurio liko gražaus pelno. p. O. Radaitienė su šeimininkėmis, tikrai puikiai svečius pamylėjo. Iš bilietų platinimo komisijos, pir-

moje vietoje pasirodė p. M. Sky. Puskr. P. Kirslys, išbuvęs tris rėnė; taipgi puikiai bilietus išmetus Pacifiko mūšių zonoje, platino ir p. A. Zaveckas. Ma-sugrūžo į Ameriką ir dabar ralonu tokiuose parengimuose dadas New Yorke. Rašo tėvė-yvauti, ir būtų gera, kad jų liams, kad greitai laiku būsiąs laugiau įvyktų.

paleistas į namus atsargon.

Sekmadienį, sausio 13 d., 8:30 val. šv. mišios buvo atnašaujamos šv. Vardo vyrų draugijos intencijai. Vyrų labai gražiai pasirodė maršudami išklausti mišijų ir visi bendrai priėmė šv. Komuniją. Po mišijų, svetainėje, įvyko bendri pusryčiai. Prisirašė 13 naujų narių. Dvasios vadas kun. A. Baltrušiusas labai sumaniai organizuoja šią draugiją. Manoma, kad greitai laiku visi parapijos vyrai bus į šią naudingą draugiją surašyti. Draugijos pirmininku yra muzikas p. M. Karbauskas.

Šiomis dienomis vienas karys, grįžęs iš Vokietijos, pasakojo apie savo pasikalbėjimą su viena lietuvaite pabėgėle. Ji jam pasakojusi kaip rusai žudo Lietuvis žmones. "Kaune prie Valtųbės Teatro girti rusai surinkę būrelį lietuvių ir sodelyje juos sustatė. Patys girti grojo armonikomis. Išrinko iš būrio keturius lietuvius, surišo jiems rankas ir kojas, paguldė ant žemės ir tada į jų burnas įdėjo gumines pipes (vamzdžius) ir paleido vandenį. Jėga stumiamas vanduo nelaimingiems suplėšė vidurius, kurie sprogdami išstakė po sodelį. Stovėję visi po prievarta turėjo žiūrėti, kaip girti rusai užmušinėjo savo kankinius, girti ir dainuodami!" Istikrųjų, baisesnio darbo negonė po operacijos jaučiasi neblogiausiai. Tikimės, kad greit ir čia Amerikoje įtikinti rusus pasveiks. Reiškime pp. Jaku-kaip jų tautiečiai elgiasi su pačių šeimai užuojautą, o p. Jaku-tienei linkime greit pasveikti ir sugrįžti į namučius.

Sausio 11 d. New England Womens ligoninėje, p. M. Jakutienė, p. B. Jakučio žmona, pergyveno sunkią operaciją. Likonė po operacijos jaučiasi neblogiausiai. Tikimės, kad greit ir čia Amerikoje įtikinti rusus pasveiks. Reiškime pp. Jaku-kaip jų tautiečiai elgiasi su pačių šeimai užuojautą, o p. Jaku-tienei linkime greit pasveikti ir sugrįžti į namučius.

Jau kurį laiką kaip sunkiu grifu serga p. M. Mileikienė. p. Mileikienė randasi namuose ir vėlesniu laiku jau kiek pasveikus. Linkime stiprios sveikatos.

Sekmadienį, sausio 13 d. įvyko LDS 8 kps. metinis susirinkimas. Susirinkime nariai daugumoje užsimokėjo už laikraštį "Darbininką". Valdyba liko ir šiemis metais ta pati. Nutarta rengti kuopos nauda kortavimo vakarą. Tam tikslui išrinkta komisija, kuri pasirūpins rengimo reikalais.

Šiomis dienomis sugrįžo iš Vokietijos puskr. J. Ajauskas. Karys Ajauskas dalyvavo Vokietijos, Prancūzijos ir Belgijos mūšiuose, dalyvaudamas prie sunkiosios artilerijos. Grįždamas į namus, kelionėje per jūras pergyveno baisiausią jūrų audrą, ir jau jų laivas buvo išsiuntęs SOS. Nors ir ilgai prasitęsė kelionė, bet laimingai sugrįžo į namučius. Sveikiname sugrįžusį ir civilinį gyvenimą karį J. Ajauską.

Rusijos bėduliams. Bet tai tik tamsuliai ir nesuipratėliai.

A. D.

UŽUOJAUTA

LDS 8 kuopa reiškia savo veikliam ir ilgamečiui nariui, p. A. H. Plekavičiui širdingiausiai užuojautą jo ligoje, ir mūsų širdingiausi linkėjimai, kad Tamsa, Aleksandrai greičiau pasveiktum.

Valdyba.

PADEKA

Cambridge LDS 8 kuopa reiškia širdingą padėką garbės nariui, p. B. Jakučui už jo nenuilstamą pasidarbavimą, platinime katalikiškos spaudos. Kaip žinome, per 1945 metus, jo pastangomis išplatinta 3102 egzemplioriai katalikiškos literatūros, iš kurios yra 2340 laikraščio "Darbininko" egz. ir taipgi 100 "Darbininko" kalendorių. Mūsų širdingiausia padėka už nenuilstantį darbą ir giliausi linkėjimai ir ateityj dirbti Dievo ir Tėvynės labui.

LDS 8 kps. Valdyba.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytos ir stiprus patarėjas. Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra skaitomas vienas iš geriausių. Jo formatais dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietas, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną-atiduodame už \$3.00. Mes jį nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti. Užsakant žodyną, mums laiška rašyti nereikia, tik įdėti į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI:

Šiuomi siunčiu \$3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas

Adresas

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs
MisiJonierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo
Iš Tremtiniųstės!

Jo jaudinantieji laiška yra spausdinami

"ŽVAIGŽDĖJE"

Skubėkite "ŽVAIGŽDĖ" užsisakyti!

Kaina - \$1.00 metams.

"ŽVAIGŽDES" ADMINISTRACIJA

488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

JANUARY CLEARANCE SALE

I. J. Fox didžiausia moteriškų kailinių firma Amerikoje šį mėnesį skelbia JANUARY CLEARANCE SALE. Šiame išpardavime mūsų krautuvėje yra labai platus ir didelis kailinių pasirinkimas nuo 10 iki 50 size'o. Po švenčių kailinių kainos yra numazintos - numarkiuotos. Taigi, Naujosios Anglijos ponios ir panelės, pasinaudokite January Clearance Sale - atekite į mūsų krautuvę ir įsigykite lengvomis sąlygomis kailinius.

SENUS KAILINIUS išmainome į naujus. Tai, kam dėvėti senus, kad šiais metais galite įsimainyti į naujus? Atėjusios ir krautuvę visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios firmos lietuvis atstovas BERNARDAS KORATTIS, kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas. Per jį pirkdamos kailinius gausite 10 nuosimčių nuolaidos.

I. J. FOX
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
BOSTON, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

**ATVAŽIUOJA KUN. J. BAL-
KŪNAS.** Šiomis dienomis veiku-
lusis kun. Jonas Balkūnas, Mas-
sethio lietuvių klebonas, atėjęs
kun. Virmauskiui patvirtin-
damas savo pasižadėjimą atva-
žiuoti į So. Bostoną. Gerb. dar-
buotojas atvažiuoja So. Bosto-

nan vasario 9 d. vakare. Vas.
10 d., 2 val. p.p. jis pasakys pr-
kalbą Lietuvos nepriklausomy-
bės reikalu. Vakare, jis tą pa-
tį padarys, Cambridge.

Mes labai džiaugiamės, kad
randasi tokių pasižadėjimų žmo-
nių labui. Tik sunkiai dirbdami
mes iškovosime Lietuvos
žmonėms laisvę ir gerovę.

Minimą dieną įvyks puikus
koncertas, pamargintas kalbo-
mis. Šioks tai bus So. Bostono
lietuvių tautinės šventės minė-
jimas.

Raginame visus Bostono lietu-
vius rengtis į šį minėjimo kon-
certą. Taip gi raginame paauko-
ti, pagal savo išgalę, Lietuvos
bylos gynimui.

BUS NAUJA PORELĖ. Vas.
20 d., 12:30 val. po pietų, susi-
tuoks, Sv. Petro par. bažnyčioje
Vytautas Santackas su Ona Pa-
sausyte. Abu jaunikiai yra gi-
mę Amerikoje, augę Lietuvoje.
Dabar vėl Amerikoje gyvena.

Ponas Vytautas ką tik yra grį-
žęs iš Dėdės Samo tarnybos. Jis
dabar, su savo būsimu švogeri-
u Antanu Kučiu, laiko valgių
krautuvę, Old Harbor ir 8th St.
Panelė Pasausytė priklausė prie
Vyčių. Ji taip pat gražiai dar-
bavosi prie Raudonojo Kryžiaus
skyrtaus. Linkime laimingo
naujo gyvenimo.

YPATINGAS PARENGIMAS.
Sausio 20 d., sekmadienį, tuo-
jau po šv. Jono Ev. draugijos
susirinkimo, parapijos salėje,
492 E. 7th St., Moterų Sąjungos
vietinė kuopa turės ypatingą
parengimą. Žinau, kad sąjungie-
čių parengimu bus visi paten-
kinti. Tad gi visi eikime į šį pa-
rengimą.

AUKOS. Parapijiečiai aukavo
parapijos namų apšildymui, sa-
lėje, \$102, bažnyčioje \$405.50.
Šiam tikslui aukų rinkimas tęs-
sis visą mėnesį.

GRAZUS SUSIRINKIMAS.
Pereitą sekmadienį, Sv. Vardo
Vyrų draugija, pasimeldę, per-
ispūdingas pamaldas, bažnyčio-
je, laikė, bažnytinėje salėje, me-
nesinį susirinkimą. Vyrų suejo

virš 200. Kun. Albertas Abra-
činskas atkalbėjo maldą. Rašti-
ninkas perskaitė protokolą.
Kun. Abračinskas, perskaitė,
pats parašęs, laisvą Washing-
tono pareigūnams Lietuvos rei-
kalus gindamas. Paaikšino apie
rengiamą ex-kareiviams bankie-
tą. Susirinkimas uždarytas mal-
da. Jame dalyvavo daktarų, ad-
vokatų ir pramoninkų.

Po tam sodaliu patiekė vi-
siems susirinkusiems pusryčius.

Sv. Petro parapijos bažnyčio-
je, yra laikomos Bažnyčios Vie-
numo Oktavos pamaldos, vaka-
rais, nuo sausio 18 d. iki sausio
25 d. Visi katalikai yra ragina-
mi pasimelsti, šiomis dienomis,
Bažnyčios intencijomis, priva-
tiškai arba su visais viešai baž-
nyčioje.

Teko nugirsti, kad Jėzaus Nu-
kryžiuoto Seserų Rėmėjų sky-
rių valdybos laikys savo susi-
rinkimą, South Bostone, bažny-
tinėje salėje, W. 5th St., sausio
27 d., 3 val. p.p. Nežinau kaip
uoliai tam kas ruošiasi, ir kiek
daug tų valdybinių čion suva-
žiuos. Palukėsime, pamatysime.

Šešioliktosios Vasario Iškilmės

Nekartą vienas kitas iš ameri-
kiečių jaunosios kartos gali pa-
manyti, ką mums reiškia toji
Lietuvos Vasario Šešioliktoji?
Kad būtų ryškus atsakymas tai-
me galime trumpai atsakyti —
tą reiškia kiekvienam lietuviui
vasario šešioliktoji, ką reiškia
kiekvienam amerikiečiui liepos
ketvirtoji. Bet šiandien yra di-
delio skirtumo tarp šių pareikš-
tų palyginimų. Amerikos liepos
ketvirtoji skelbia visam kraštui
laisvę ir nepriklausomą gyven-
imą, kaip tuo tarpu lietuvių va-
sario šešioliktoji apsidengus o-
kupančių vergija skaudžiai šau-
kia laisvojo pasaulio pagelbos,
kad ir jai leistų žmonijos teisin-
gumas naudotis tomis laisvės
teisėmis, kurios priklauso kiek-
vienam kraštui, tautai ir valsty-
bei.

Kad atkreiptų dėmesį galin-
gųjų didžiųjų, nuo kurių pri-
klauso mažųjų tautų likimas
šioje šalyje visose kolonijose su-
sipažę ir laisvę mylinti žmonės
suorganizuoja komitetus, kurie
suorganizuoja dienos ir laiko
atžymėjimui masinius susirin-
kimus, kad per juos pilnu su-
pratimu ir nutarimu, būtų pa-
reikšta teisingas pagėdavimas
ir kartu reikalavimas, kad ir
tiems pavergtiems ir skriaud-
žiamiems žmonėms — lietu-
viams, būtų suteikta žadėtoji
per Atlanto Carterį ir kitais at-
vėjais, laisvė. Kiekvienas arti-
mą mylintis žmogus sveikiai pro-
taudamas tam pritaris. Todėl ir
yra būtinas visų lietuvių daly-
vavimas panašiuose masiniuose
susirinkimuose, kur bendra
mintimi, bendrais pagėdavi-
mais ir reikalavimais prisidėtų
prie to didžiojo gero — artimo
meilės akto įgyvendinimo.

To laukia nuo mūsų amerikie-
čių visa Lietuva ir jos sūnys ir
dukros ištrėmimo. Todėl sulig
Bažnyčios mokslo — klabenki-
me, o bus atidaryta; prašykime,
o bus duota...

So. Bostone šešioliktosios va-
sario minėjimas šiais metais į-

VIEWING PRIZE EXHIBITS at Walter Reed General Hospital, Wash-
ington, D.C. Arts and crafts, taught by American Red Cross volun-
teers, are a popular part of medically-directed recreation at military
hospitals

ATSIŠAUKIMAS

Į Visas Lietuvių Parapijas, Vienuolynus, Moky-
klas, Draugijas, Brolijas Ir Į Visus Geros
Valios Lietuvius.

Ateinantieji 1946 metai gali
nulemti Lietuvos likimą ilgiems
laikams. Kovoje už Lietuvos
laisvę mums būtina reikalinga
Dievo parama. Todėl, niekam
kitam iniciatyvos nesimant,
Maldos Apaštalavimas vėl krei-
piasi į visus aukščiausius išvardy-
tus, prašydamas prisidėti prie
maldos vairo už Lietuvos lais-
vę.

Prašome Didžiai Gerbijamą
vyks vasario 10 d. Municipal sa-
lėje, tuojaus po pietų. Lai neli-
ka nė vieno lietuvių tą dieną,
kuom nors neprisidėjus prie to
kilnaus darbo — tėvynės gim-
naisčių vadavimo iš vergijos
pančių!

Julius Smetona Bostone

Antradienį, sausio 15 d. atvy-
ko į Bostoną p. Julius Smetona,
a. a. Antano Smetonos, būvusio
Lietuvos prezidento sūnus. Jis
apsistojo pas pp. J. Kas (Kas-
mauskus), gyv. Roslindale.

Tos dienos vakare, pp. Kas-
mauskai pakvietė į savo namus
Bostono lietuvių veikėjus ir
profesionalus, kurie su svečiu p.
Smetona linksmiai praleido lai-
ką pas vaistingus šeimininkus.
Dalyvavo šie: garbės svečias p.
Julius Smetona, adv. F. J. Ba-
gočius, Dr. Povilas Jakmauh
(Jakimavičius), adv. Juozas
Gailius su žmona, adv. Juozas
Cunys su žmona, p. L. Stasiulis
su žmona, p. Dragašius su žmo-
na, adv. Jonas J. Grigalius, p. S.
Mockus su žmona, adv. K. Kali-
nauskas, p. Zokas su žmona, p.
A. Matjoška, p. A. J. Namaksy
su žmona ir A. F. Kneizys.

Kalbėdami įvairiais klau-
simais, bet ypatingai gyvai ap-
kalbėtas lietuvių vieningumas
kovoje dėl Lietuvos nepriklaus-
omybės. Adv. Jonas J. Griga-
lius pakartotinai kelė vieningu-
mo klausimą. Išsikalbėjus, visi
išsireiškė, kad bendras darbas
kovoje dėl Lietuvos nepriklaus-
omybės yra galimas, būtinas ir
reikalingas, ypač Amerikos Lie-
tuvių Kongresui, Chicago, Ill.,
priėmus tokią visus vienijančią
rezoliuciją.

Išnaudoję pp. Kasmauskų sve-
tingumą, visi skirstėsi į namus
kaipo lietuviai, kovojanti dėl
Lietuvos išlaisvinimo ir jos ne-
priklausomybės atstėjimo.

Trečiadienį, sausio 16 d. p.
Julius Smetona, lydimas p. Jo-
no Kas (Kasmausko), lankėsi
"Darbininko" redakcijoje. Lietu-
vos garbės konsulo, adv. A. O.
Shallnos kontoroje ir kitose lie-
tuvių įstaigose. Taipgi lankėsi
Sv. Petro lietuvių parapijos kle-
bonijoje.

Kunigiją paraginti visų organi-
zacijų valdybas tučiuojau pra-
laikams. Dėti rinkti savo narių tarpe
silažėjimus, kas ir kiek nuo va-
sario 16 dienos 1946 iki vasario
16, 1947 metų sutinka užprašy-
ti, išklausti šv. Mišių, kiek pri-
pasi į visus aukščiausius išvardy-
tus, prašydamas prisidėti prie
maldos vairo už Lietuvos lais-
vę.

Iš gautų pasižadėjimų sekre-
toriai tesudaro bendrą sąrašą
ir teatsiūnčia M. Apaštalavimo
Direktoriai Tėvui Pranui Aukš-
tikalniui, S. J., St. Robert's
Hall, Pomfret Centre, Conn. Jis
tuos sąrašus paskelbs "Zvaigž-
dėje" ir kituose katalikiškuose
laikraščiuose.

Vienuoliai ir vienuolės, moky-
klų vaikučiai, dažniau prie Die-
vo stalo einantieji parapijiečiai
prašomi sudaryti nepertraukiamą
Komunijų ratelius iš 7, 15
ar iš 30 asmenų. Sudarius rade-
lį iš 7 teks kiekvienam nariui
viena Komunija per savaitę. Iš
penkiolikos viena per dvi savai-
ti, o iš 30 viena per mėnesį. Kas
kurį dieną pats nueiti negali,
tėpaprasto kitą į savo vietą.

Ištvėrimingos, organizuotos
maldos galybė yra mūsų ranko-
se. Prašykime organizuotai ir
gausime!

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBOS MOTINOS SVČ.

Pirminkė — Eva Marksiene,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirminkė — B. Gailūnienė,
8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaskienė,
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. Parkway—1864-W.
Izdininkė — Ona Stanulūnė,
177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Varikdarė — Ona Mizgirdienė,
948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė,
110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas
antrą antradienį mėnesio, 7:30 val.
vakare, Parapijos salėje, 492 E.
Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės
pas protokolų raštininkę

TOKSTANTI ŽINGSNELIŲ

Tūkstantį žingsnelių
Nuo mano namelių
Negaliu nueiti pas savo mer-
gelę.
Ramta drylia, lia, lia (2)
Negaliu nueiti pas savo mer-
gelę.
2. Ejau per laukelį,
Dobilėliai žydi.
Rodos, kad mergelė
Cia mane palydi.
3. Ejau per upelį,
Upelytis teka.
Rodos, kad mergelė
Cia su manim šneka.
4. Ejau per kiemelį
Ant galų pirštelių.
Kad neprizažindčiau
Mergelės tėvelių.
5. Dureles pravėriau,
Kepurėlę kėliau;
Labs vakars, mergelė,
Pas tave atėjau.
6. Suskaityk, mergelė,
Kiek aguonų grūdų?
Niekur nėra tokių.
Kaip mudu abu du.
7. Pasakyk, mergelė,
Kiek mėnesių dienų?
Kitos tokios nėra,
Kaip tik tai tu viena.
8. Mėnesių dienelių
Trisdešimt ir viena
Daug yra bernelių,
Ne tik tai tu vienas.
9. Senojo tėvelio
Yra pasakyta,
Kad bernelio meilė
Su nuodais maišyta.
10. Senosios močiutės
Yra pasakyta,
Kad mergelių meilė
Su medum maišyta.
11. Viena zvaigždė šviesi,
Antra dar šviesesnė,
O mano mergelė
Už visas gražesnė.

JAU AKELĖS

Jau akelės ima merktis,
Eisiu liulia liuli —
Jei per dieną nusidėjau,
Dovanok, Dievuli.

Brolau, Sese, Lietuvi, Lietu-
vos laisvė priklauso nemažiau
nuo Tavo maldos, kaip nuo pa-
saulio galiųjų konferencijų!
Prisidėk su savo malda! Jei tu-
ri iš ko, užprašyk šv. Mišias, ar
bent išklausk jas. Padėsi su-
traukti Lietuvos vergijos pan-
čius!

Maldos Apaštalavimo Centras
St. Robert's Hall
Pomfret Centre, Conn.

JOIN THE MARCH OF DIMES FIGHT INFANTILE PARALYSIS

"Darbininkas" per kankuri
laiką buvo pritrūkęs Končiaus
Bityno medaus. Pereitą savaitę
nedidelį kiekį gavome. Taigi,
kas norite gauti gryno bičių
medaus, atvykite į "Darbinin-
ko" administraciją, 366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

ĮVAIROS SKELBIMAI

ISSIRENDAVOJA "Darbinin-
ko" name pirmame aukšte šti-
mu apšildyti, šviesūs 5 kambai-
riai. Renda tik \$30.00 mėnesiui.
Kas norite gero flato, tuojau
atsisaukite į "Darbininko" ad-
ministraciją, 366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

REIKALINGA vidutinio am-
žiaus vyras valymo bendram
darbui (general cleaning), kuris
nesibijo darbo, bet darbas jo.
Atsiliepkite po 12 val., įeinant
per virtuvę — Town House,
100 Warrenton St., Boston,
Mass. (8-11-15)

Reikalinga Mergina

Dirbti ofise kaip stenografė ir
knygvėdė. Patyrimas nereika-
lingas, bile tik baigus high
school'ę. Darbas ant visados ir
lengvas. Atsisaukite raštu pas
adv. J. Gailių, 317 E. St., So.
Boston 27, Mass.

**GARBĖ BUK! JAU NERA
STRENŲ GELOS**
Štai švarus, naujas būdas liuo-
suoti paprastą strengų gelą.
Johnson's Back Plaster! Leng-
viausia skausma, sustingimą, vi-
veržimą, jautiesi puikiai! Vi-
sose vaistinėse. Reikalauk
Johnson & Johnson kokybės.

Res. Sou 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.
MOVERS —
Insured and
Bonded
Local & Long
Distance
Moving
326 - 328 W. Broadway
So. Boston, Mass.

So. Boston Furniture Co.
Visoki baldai, lovos, matrasai
ir vaikams pilnas
pasirinkimas.
380 1/2 West Broadway,
Tel. SOU 2758
Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKS
Lietuvių Graboriai ir
Balsamuotojas
Turi Notaro Teles
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2390
Sūnaus gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COlumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Kopijčia šermenims dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Kopijčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE
VINCAS BALUKONIS,
Savininkas
Pagamina gerus lietuvišku pietus,
užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę,
ir visiems draugiškai ir manda-
giai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Linksmų šv. Kalėdų švenčių!
Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir
toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms
ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

KVIEČIAME!
Kaip turėsit progą užiekit ir pamatykit
Brangenybių (jewelry) ir Dovanų (gifts)
parinktos per Grožės specialistes.
Nuo Sausio 15 iki Vasario 15, 1946 yra
nupigintas Permanent Wave \$15.00 už \$10.00
**Casper's Beauty Salon
and Gift Shop**
738 & 740 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SOU. 4645

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatome geriausią toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

HARTFORD, CONN.

LDS 6-tos KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sausio 20 d., tuojau po pasakutinių mišių, Sv. Trejybės par. mokyklos kambaryje. Nariai narės prašomi skaitlingai dalyvauti, užsimokėti duokles už "Darbininką". Galite priduoti sykiu ir už kalendorių. *Raport.*

NEW BRITAIN, CONN.

AUKSINIS JUBILIEJUS

Sekmadienį, sausio 13 d., 11 val., šventų mišių metu, įvyko gan retas ir nepaprastas įvykis Sv. Andriejaus bažnyčioje, būtent, atnaujinimas vedybinių įžadų pp. Prano ir Agotos Gradeckų, sulaukusių savo Aukstinio Jubiliejaus vedybiniame gyvenime. Ponai Gradeckiai priėmė Moterystės Sakramentą sausio mėnesį 1896 metais. Kunigas Juozas Masiotis suteikė jiems Sakramentą.

Praeitą sekmadienį, kun. M. A. Pankus, klebonas, buvo liudininkas to atnaujinimo Moterystės įžadų, kuriuos jubilantai vėl padarė iškilmingai prie Didžiojo altoriaus. Apeigos buvo labai įspūdingos, ir pilnutė bažnytėlė džiaugėsi drauge su Jubiliantais, sulaukus tiek daug metų sekmingo vedybinio gyvenimo.

Laimingi tėveliai dar turėjo didesnio džiaugsmo tame, kad jų sūnus, kun. Edvardas Gradeckis, Sv. Kazimiero parapijos klebonas, New Haven'e, atnaušavo iškilmingas mišias ta proga. Jam asistavo kaip deakonas, kun. Juozas Matutis ir kun. Bronislovas Benesavičius, subdeakonas. Kun. A. Abromaitis, M. S., buvo apeigų vedėjas, kun. Geraldas, C. P., pasakė labai gražų pamokslą. Dalyvavo kun. Valantiejus ir kun. Ražaitis.

Pp. Gradeckiai yra tarp pirmųjų įsteigėjų Sv. Andriejaus bažnyčios. Beveik visą savo gyvenimą praleido New Britain'e. Tikrai pavyzdinga šeima. Linksmas ir katalikiška šeima. Sekretas tokios šeimos yra tame, kad visi nariai bendradarbiauja, vieningai viską daro: kiekvienas narys žino savo pareigas, savo vietą ir ištikimai, linksmi pildo savo priedermes. Tokia buvo ir yra Gradeckų šeima.

mos filosofija. Visas jos privatinis gyvenimas atspindi ir pasižymi katalikiškumu. Vienas sūnus kunigas, duklė Viola yra mokytoja New Haven mieste, kita duklė, Mrs. Ann Eglin, East Springfield, Mass., vedusi ir turi gražią šeimynėlę. Wallace Gradeck, Cricopee Falls, Mass., Joseph Gradeck, Miami, Fl., ir John Gradeck, New Britain. Visi sėkmingai gyvena. Vieną žodžiu, tai puiki šeima.

Tuoju po mišių įvyko priimtųjų Indian Hill Country Club. Svečių ir draugų iš daugelio vietų atvyko pasveikinti ir pranešti savo geriausius linkėjimus.

Ilgiausių metų jiems! Lai Dievulis ir toliau laimina jų gyvenimą kaip praeityje!

SODALITĖS BOWLING CHAMPIONĖS

Jau trečias metas iš eilės kai mūsų šaujos Sodalitės laimėjo bowling rungtynes ir pergalejo visus kitų parapijų bowling komandas. Tokiu būdu jos pasiėmė savo globon *Father Satula Trophy*. Sekančios Sodalitės dalyvavo ir žaidė rungtynių metu: Ann Ryiz, kapitonas, Ann Visnis, Helen Yinshanis, Victoria Urban, Helen Radzavich.

Už tokį gerą pasirodymą ir garbės atnešimo mūsų parapijai, Sodalitėms bus suruošta keleta pramogėlių ateityje.

GYVOJO ROZANČIAUS SUSIRINKIMAS

Praeitą sekmadienį, po mišparų, įvyko Gyvojo Rožančiaus metinis susirinkimas. Buvo išduotas pilnas raportas metų darbų. Daug narių, daug gero nuveikta ir paaukota praeitais metais. Po susirinkimo įvyko pramogėlė. Atilankė kun. klebonas ir kun. Geraldas, C. P.

Sausio 13 d. iš mūsų par. bažnyčios iškilmingai palaidotas Jurgis Maldonis. Velionis pasiėmė Leominster, Mass., labai staigiai. Buvo 56 metų amžiaus. Kun. M. A. Pankus, klebonas, ir kun. E. Gradeck laikė sv. mišias prie šoninių altorių. Kun. Matutis prie didžiojo altoriaus. Kadangi velionis tarnavo kariuomenėje pirmam pasauliniame kare, buvo jam suteiktos militariškos laidotuvės. Lai ilsiakia buvo ir yra Gradeckų šeima.

Amerikoje oras mainosi ir kartais sniego bangos užverčia miestų gatves ir užmiešiuoja kelius. Šis vaizdas parodo vienos tokių sniego audrų, kuri praėjo pro Buffalo, N. Y., ir kaip žmonės turėjo vartoti ir savo jėgą, kad atstačius susisiekimą.

NEW HAVEN, CONN.

Klebonas Iškėlė Vaisės Parapijos Choriui

Šeštadienio vakare, sausio 5 d., jaukioje Sea Cliff Inn valgykloje, mūsų klebonas, kun. Edvardas Gradeckas iškėlė malonias ir draugiškas vaises pagerbimui Sv. Kazimiero parapijos choro narių ir vargonininko, kurie per visus metus su dideliu pasižymėjimu lankė pamokas ir gieda bažnyčioje, taipgi prisideda prie bendro parapijos veikimo kaip tai bazaro ir parapijos vakarienių.

Susėdus prie gražiai išpuoštų stalų, prasidėjo vakarienė, kuri susidėjo iš įvairių valgių bei gėrimų. Patarnavimas mandagus, ūpas pakilęs, visų veidai linksni, nes čia matosi eilė grįžusių mūsų choristų iš karų tarnybos. Pavarakarienių, klebonas prabilo į choristes-tus, sveikindamas visus už gražią praeitą metų darbą ir dėkodamas už suteiktą pagalbą visuose parapijos darbuose; taipgi širdingai pasveikino sugrįžusius karius ir choristų eiles; kvietė visus ateityje gražiai vieningai dirbti dėl Bažnyčios, choro ir mūsų parapijos. Kalboms užsibaigus, prasidėjo šokiai ir dainos ir būvusieji sveitinaučiai gerėjusi mūsų jaunimo dainomis ir šokiais.

Šis vakaras padarė didelį malonumą choro narėms-riams, kad klebonas taip gražiai įvertino jų darbą. Ir visi yra klebonui nuoširdžiai dėkingi.

Praeitą savaitę teko susitikti sekančius karius, kurie jau yra garbingai atleisti iš karo tarnybos — Albinas Zavorskas, Pranas Makauskas, Jonas Mačinskas. Sveikinam visus karius laimingai sugrįžusius į civilų gyvenimą ir į savųjų tarpą.

Su sausio mėnesiu prasidėjo Moterų Sąjungos naujų narių vėjus. Taigi yra labai gera proga visoms katalikėms moterims ir merginoms pasinaudoti ir prisirašyti prie Moterų Sąjungos, nes vėjus metu nereikia mokėti įstojimo mokesčio ir tas duoda didelį palengvinimą naujoms narėms prisirašyti.

Sąjungietės visos stokim į darbą, kad prirašius naujų narių prie mūsų kuopos ir laimėjus apskrities skirtą dovaną.

Kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sausio 20 dieną tuojau po sumos parapijos sveitinė, ir jai kuri moteris bei mergina norėtų informacijų apie Moterų Sąjungą, kviečiam atsilankyti į susirinkimą, kur maloniai būsit priimtos.

WORCESTER, MASS.

Aušros Vartų Parapija

Praėjusieji 1945 metai Aušros Vartų parapijoje praėjo labai gražiais atsimėjimais. Pirmąjį Naujų Metų sekmadienį mūsų klebonas kun. K. A. Vasys išdavė metinę parapijos atskaitą. Iš atskaitos paaiškėjo, kad praėjusių metų pajamos buvo \$47,476.52. Skolos tais metais atmokėta \$35,000.00; dabar dar liko parapijos skolos \$40,000.00. Atrodo skola nemaža, bet palyginus, kad jos buvo virš pusantros šimto tūkstančių ir nieko gero nebuvo, o dabar viskas yra ir tik tiek skolos teliko! Jei su viena metai galėjo atmokėti trisdešimt penkis tūkstančius, tai šiais metais galima tikėtis, kad jos visai nebels. Lai kuri nors parapija bando susilyginti, turėdama tik apie 500 šeimynų, arba apie 2,000 sielų. Tai vis ženklas sutarimo, vieningumo.

Parapijos vakarienė ir skolų sąrašo bei mortgagos sudėginimo ceremonijos įvyks vasario 3 dieną parapijos svetainėje, į kurią klebonas kviečia visus parapijiečius; taipgi prašo, kad sugrąžintų korteles, kurias išsuntinęjo parapijiečiams su prašymu pažymėti kiek iš kiekvienos šeimos dalyvaus.

BRIDGEPORT, CONN.

Praeitą sekmadienį klebonas kun. J. V. Kazlauskas išdavė atskaitą iš praeito metų parapijos. Pajamų buvo 21 tūkstantis su kaupu ir skolos atmokėjo šešis tūkstančius. Taip gi dar tūkstantinė pasiliko kasoje. Kiek pramatoma tai dar pora metų, tai skola gal bus baigta mokėti. Tada parapija galės laimingai gyvuoti be skolos.

Choro metinis koncertas bus dėl parapijos su svečiais artistais balandžio mėnesį. Bus gražių dainų ir linksmas vaidinimas, kur choristai išpildys.

Choro bowling žaidimas eina labai sėkmingai; kartu su jaunimu — choristais dalyvauja ir kun. Al. Zanavičius.

Komp. V. Bacevičius iš New Yorko tarėsi su vietiniais veikėjais dėl koncerto Bridgeporte, kur gal bus Klein Memorial Hall. Diena dar nenustatyta.

Kiek pramatoma, tai artistai Al. Vasiliauskas ir p. Tamkiūtė dalyvavus choro vakare balandžio 28, parapijos svetainėje. Tikrai būtų visi linksni išgirdę tokių šaunų dainininkų gražių liaudies dainelių.

ir darbštumo. Prie parapijos pajamų pakilimo daug prisidėjo įvairūs renginiai, kaip piknikas, davęs pelno \$2,635.75, vakarienė — \$1,100.85, Minstrel Show \$1,064.94; draugijų renginiai, kaip Aušros Vartų Moterų Sąjunga, Moterų Klūbas, Sodalitės ir kiti. Praėjusiais metais minėjome savo parapijos 20 metų gyvavimo sukaktį, ir tam atžymėjimui buvo surengtas vakas, kuris sukėlė \$12,444.30. Kadangi visos pastangos buvo dedamos kiek galint daugiau atmokėti skolas, tad išlaidos buvo beveik tokios pat \$47,350.96. Parapija naujus metus pradėjo su balansu — \$125.56.

Praėjusieji metai ne tik buvo gausūs pačiai parapijai, bet jie buvo gausūs ir visuomeniniame darbe. Tikybos Platinimui draugijai pasiuntė \$757.16. Seselės Kazimierietės \$568.75. Tris kartus rinko Lietuvos tremtiniams drabužių ir pasiuntė virš 25 tūkstančius svarų. Rinko konservuoto maisto lietuviams ir pasiuntė virš tūkstančio svarų. Nepasigailėjo šimtinių nei Federacijai, nei Amerikos Lietuvių Tarybai Lietuvos gelbėjimo darbą vyrti. Visų darbų nesuskaitys, nei neišvardys. Žodžiu tik galima pasakyti, kad Aušros Vartų parapijoje žmonių susipratimas, dosnumas ir veiklumas labai aukštai ir pavyzdingai stovi, o vis tai pasidėkojant mūsų kilniems ir darbiems vadams, kaip mūsų neeilinis klebonas kun. K. A. Vasys ir jo padėjėjas kun. J. C. Jutkevičius.

Dabar visi vėl čia ruošiasi prie metinio rengimo "Minstrel Show", kuris įvyks Vasario 20 dieną vakare Mechanic Salėje, Main St. Šis Minstrel Show bus dar įvairesnis ir gražesnis, tik laukiame kupinos salės svečių, kurie niekad mūsų neapvyli, neapvils ir dabar.

Darbuotojas.

Sv. Kazimiero Parapija

Draugijų Darbuotė

Moterų Sąjungos 5 kp. turėjo pavyzdingą metinį susirinkimą sausio 7 d., kuriame išklausyta apyskaita ir valdybos raportai. Pažymėtina, kad narės kooperavo su valdyba ir nuveikė daug kilnių darbų. Pirm. P. M. Watkins, išduodama savo raportą, labai nuoširdžiai dėkojo narėms už vieningą darbą.

Labai gražų įspūdį darė kuomet valdybos narės persimainė ir draugiškai pasisveikino. Gai-

la, kad negalėjo pribūti visos parengiamos su užkandžiais ir dovanomis 20 dieną šio mėnesio, žasties ligos būtent, vice pirm. 4:30 val. po pietų, Sv. Kazimiero Viktorija Seniausienė ir išro parapijos salėje. Kvietia vido globėja Ieva Thompson, kuri sus skaitlingai dalyvauti ir linkdar pasiliko šioms metams. smai laiką praleisti.

SUSELPKIME PABĖGELIUS VAIKUČIUS

Sv. Kazimiero parapijos Socialis klūbas rengia pramogėlę su užkandžiais ir dovanomis, sušelpimui pabėgėlių lietuvių vaikučių Europoj. Parengimas įvyks 30 dieną sausio, 8 val. v., bažnytinėje salėje. Kvietia visus skaitlingai dalyvauti ir kas pus gali prisidėti dėl geresnio pasisekimo. Bus priimamos visokios aukos. Atminkime brangieji, kad pabėgėliai be namų ir be darbų, o kūną reikia kuo nors pridengti. Taigi kiekvienas centas bus tam reikalui panaudotas. Socialis klūbas darbuojasi geriams tikslams. Pereitame susirinkime, 9 dieną sausio, išreikšta apgailestavimas būvusiais darbuotojais vice-pirminkei, p. Onai Bačienei, esančiai ligoninėje, ir nutarta pasiųsti gėlių. Valdyba šioms metams: pirm. Amilija Milus, vice-pirm. Sofija Biekšienė, prot. rašt. Magdalena Žemaitienė, fin. rašt. Viktorija Kučinskienė, išd. Magdalena Dilonienė, išd. glob. Julia Glodienė ir Ieva Thompson, tvarkdarė Marijona Ščiukienė. Po susirinkimo sekė užkandžiai ir žaislai. Pasimelskime, kad p. O. Bačienė greitai pasveiktų.

Su-da-je.

Šių metų valdyba: pirm. Aelė Thompson, vice-pirm. Julia Make, protokolų rašt. Marijona Žemaitienė, fin. rašt. Magdalena Dilonienė, išd. Ona Puišienė, išd. glob. Ieva Thompson, ir Mildrit Lekecky, tvarkdarė Matilda Paulukonienė, Socialio judėjimo vedėja Genovaitė Kaneb.

PARENGIMAI

Labdaringa dra. ja ruošė gražų

Juozas Kasinskas

Inc.

Laidotuvių

Directorius

602 Washington Blvd.

BALTIMORE 30, Md.

Tel. Lexington 8595

Limosnai dėl visokių reikalų

Patarnavimas Diena ir Nakti

Užsiprenumeruokite Įdomiausį Du kart savaitinį laikraštį "DARBININKĄ"

Laikraštis "Darbininkas" yra vienas rimčiausių ir geriausiai mėgstančių laikraščių Amerikoje. Jis išeina du sykių į savaitę — antradieniais ir penktadieniais.

"Darbininko" kaina metams \$4.00
Pusei metų 2.00
Imant tik vieną numerį į savaitę, metams kaina \$2.00
Pusei metų 1.00

Užsiprenumeruodami money orderį ar čekį siųskite:—

DARBININKAS

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Populiarus Amerikos kolumnistas Mark Sullivan, kairė, priima jam teikiamą atžymėjimą — Distinguished Service Award, tarpe Amerikos žurnalistų. Atžymėjimą įteikia H. T. Craven, laike pagerbimo pietų, Philadelphiaj.

Mrs. Harry Weir, G.I. Wife, finds that this spun rubber mattress is exactly what she wants for her new home. But rubber products, packaged soaps, laundry soaps, floating soaps, nylons, electrical appliances, and hundreds more personal and household needs are in short supply, because of the world lack of industrial fats and oils. Continue to turn all used cooking fats over to the meat dealer. It helps offset the industrial shortage.